Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2024. gada 4. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Iekšējais tirgus – Konkurence – Starptautiskas sporta apvienības izveidots un kopīgi ar biedriem īstenots regulējums – Profesionālais futbols – Privāttiesību subjekti, kam ir regulējošas, kontroles un sankciju pilnvaras – Reglaments par spēlētāju statusu un pāreju – Noteikumi par darba līgumiem starp klubiem un spēlētājiem – Darba līguma priekšlaicīga laušana, ko veicis spēlētājs – Zaudējumu atlīdzība, kas jāmaksā spēlētājam – Jaunā kluba solidāra atbildība – Sankcijas – Aizliegums izsniegt spēlētāja starptautiskā transfēra sertifikātu un to reģistrēt, kamēr tiek izskatīts strīds saistībā ar darba līguma priekšlaicīgu laušanu – Aizliegums reģistrēt citus spēlētājus – LESD 45. pants – Šķērslis darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai – Pamatojums – LESD 101. pants – Uzņēmumu apvienības lēmums, kura mērķis ir nepieļaut vai ierobežot konkurenci – Darba tirgus – Spēlētāju piesaiste klubiem – Starpklubu futbola sacensību tirgus – Klubu un spēlētāju dalība sporta sacensībās – Konkurences ierobežojums mērķa dēļ – Atbrīvojums

Lietā C-650/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa, Beļģija) iesniegusi ar 2022. gada 19. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 17. oktobrī, tiesvedībā

***Fédération internationale de football association* (*FIFA*)**

pret

BZ,

piedaloties:

***Union royale belge des sociétés de football association ASBL* (*URBSFA*),**

Sporting du Pays de Charleroi SA,

Fédération internationale des footballeurs professionnels,

Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe,

***Union nationale des footballeurs professionnels* (*UNFP*),**

TIESA (otrā palāta)

* Tiesvedības valoda – franču.

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*], J. Pasers [*J. Passer*] (referents) un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerāladvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: Č. Di Bella [*C. Di Bella*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 18. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Fédération internationale de football association* (*FIFA*) vārdā – *A. Laes*, *avocat*, un *D. Van Liedekerke*, *advocaat*,

– BZ vārdā – *J.-E. Barthélemy*, *J.-L. Dupont*, *P. Henry*, *M. Hissel* un *F. Stockart*, *avocats*,

– *Union royale belge des sociétés de football association ASBL* (*URBSFA*) vārdā – *N. Cariat*, *E. Matthys* un *A. Stévenart*, *avocats*,

– *Fédération internationale des footballeurs professionnels* vārdā – *C. De Preter* un *P. Paepe*, *avocats*,

– *Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe* vārdā – *J.-E. Barthélemy*, *C. De Preter* un *P. Paepe*, *avocats*,

– *Union nationale des footballeurs professionnels* (*UNFP*) vārdā – *C. De Preter*, *P. Paepe* un *R. Palao*, *avocats*,

– Grieķijas valdības vārdā – *K. Boskovits* un *C. Kokkosi*, pārstāvji,

– Francijas valdības vārdā – *R. Bénard* un *V. Depenne*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *D. Del Gaizo* un *S. L. Vitale*, *avvocati dello Stato*,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér*, *E. Gyarmati* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Baches Opi*, *T. Baumé*, *B.-R. Killmann* un *G. Meessen*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2024. gada 30. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 45. un 101. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Fédération internationale de football association (FIFA)* (Starptautiskā Futbola federācija, *FIFA*) un BZ par pēdējā minētā prasību atlīdzināt kaitējumu, kas viņam esot nodarīts *FIFA* un *Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA)* (Beļģijas Karaliskā futbola klubu apvienība, *URBSFA*) prettiesiskās rīcības dēļ.

I. Atbilstošās tiesību normas

A. FIFA statūti

3 *FIFA* ir privāttiesību apvienība, kuras mītnesvieta ir Šveicē. Atbilstoši tās statūtu 2020. gada septembra izdevuma 2. pantam tās mērķi citastarp ir "pieņemt noteikumus un nosacījumus, kas regulē futbolu un ar to saistītos jautājumus, un nodrošināt, ka tie tiek ievēroti", kā arī "kontrolēt futbolu visos tā veidos, veicot pasākumus, kas nepieciešami vai ieteicami, lai novērstu *FIFA* statūtu, nolikumu un lēmumu, kā arī spēles noteikumu pārkāpšanu".

4 Saskaņā ar *FIFA* statūtu 11. un 14. pantu ikviena "apvienība, kas atbildīga par futbola jomas organizēšanu un kontroli" konkrētā valstī, var kļūt par *FIFA* biedri ar nosacījumu, ka tā tostarp jau ir biedre kādā no *FIFA* atzītajām sešām kontinentālajām konfederācijām, kuras minētas *FIFA* statūtu 22. pantā un no kurām viena ir *Union des associations européennes de football (UEFA)* (Eiropas Futbola asociāciju savienība, *UEFA*), un ka tā iepriekš apņemas rīkoties atbilstoši *FIFA*, kā arī tās kontinentālās konfederācijas, kuras biedre šī apvienība jau ir, statūtiem, nolikumiem, norādījumiem un lēmumiem. Praksē vairāk nekā 200 valstu futbola apvienību šobrīd ir *FIFA* biedres. Atbilstoši *FIFA* statūtu 14. un 15. pantam tām šajā statusā citastarp ir pienākums likt saviem biedriem un citiem ar to saistītiem subjektiem ievērot *FIFA* statūtus, nolikumus, norādījumus un lēmumus, kā arī likt tos ievērot visiem futbola jomā iesaistītajiem, it īpaši profesionālajām līgām, klubiem un spēlētājiem.

5 *FIFA* un *UEFA* biedru vidū ir arī *URBSFA*, kuras mītnesvieta ir Beļģijā un kuras mērķis tostarp ir futbola organizācija un veicināšana šajā dalībvalstī. Saskaņā ar tās statūtiem šī apvienība apņemas pildīt *FIFA* un *UEFA* statūtus, nolikumus un lēmumus, kā arī likt tos ievērot saviem biedriem "atbilstoši vispārējiem tiesību principiem, sabiedriskās kārtības noteikumiem un saistošajiem valsts, reģionālajiem un kopienu tiesību aktiem šajā jomā".

B. FIFA Reglaments par spēlētāju statusu un pārejām

6 2014. gada 22. martā *FIFA* pieņēma dokumentu "Reglaments par spēlētāju statusu un pārejām" (turpmāk tekstā – "RSSP"), kas stājās spēkā tā paša gada 1. augustā, aizstājot iepriekšējo reglamentu ar tādu pašu nosaukumu.

7 RSSP ievaddaļa "Definīcijas" ietver šādu tekstu:

"Šajā reglamentā ir lietoti šādi jēdzieni:

1. Iepriekšējā apvienība: apvienība, kuras dalībnieks ir iepriekšējais klubs.

2. Iepriekšējais klubs: klubs, no kura spēlētājs aiziet.

3. Jaunā apvienība: apvienība, kuras dalībnieks ir jaunais klubs.

4. Jaunais klubs: klubs, kuram spēlētājs pievienojas.

[..]

6. Organizētais futbols: futbols, kas tiek organizēts *FIFA*, konfederāciju un apvienību paspārnē vai ar to atļauju.

7. Aizlieguma periods: trīs pilnu sezonu vai trīs gadu periods – atkarībā no tā, kas iestājas pirmais, – pēc līguma stāšanās spēkā, ja attiecīgais līgums ir noslēgts pirms profesionālā spēlētāja 28. dzimšanas dienas, vai divu pilnu sezonu vai divu gadu periods – atkarībā no tā, kas iestājas pirmais, – pēc līguma stāšanās spēkā, ja attiecīgais līgums ir noslēgts pēc profesionālā spēlētāja 28. dzimšanas dienas.

[..]

9. Sezona: periods, kas sākas līdz ar valsts čempionāta pirmo oficiālo spēli un beidzas līdz ar valsts čempionāta pēdējo oficiālo spēli.

[..]”

8 RSSP 1. panta “Piemērošanas joma” 1. punktā noteikts:

“Ar šo reglamentu tiek izveidoti universāli un saistoši noteikumi attiecībā uz spēlētāju statusu un viņu kvalifikāciju dalībai organizētā futbolā, kā arī viņu pāreju starp klubiem, kas pieder dažādām apvienībām.”

9 RSSP 2. pants “Spēlētāja statuss: amatieri un profesionāli spēlētāji” formulēts šādi:

“1. Spēlētāji, kas piedalās organizētajā futbolā, ir vai nu amatieri, vai profesionāļi.

2. Par profesionālu uzskata ikvienu spēlētāju, kuram ir rakstisks līgums ar klubu un kurš par savu futbola spēli saņem atlīdzību, kuras apmērs pārsniedz faktiskos izdevumus, kas viņam radušies. Visi pārējie spēlētāji tiek uzskatīti par amatieriem.”

10 RSSP 5. panta “Reģistrācija” 1. punktā paredzēts:

“Lai spēlētu klubā kā profesionālis vai kā amatieris, spēlētājam jābūt reģistrētam apvienībā atbilstoši 2. panta normām. Vienīgi reģistrēti spēlētāji drīkst piedalīties organizētās futbola sacensībās. Spēlētāja reģistrācija paredz viņa piekrišanu ievērot *FIFA*, konfederāciju un apvienību Statūtus un reglamentus.”

11 RSSP 6. panta “Reģistrācijas periodi” 1. punkta pirmajā teikumā noteikts, ka “spēlētāju drīkst reģistrēt tikai vienā no diviem ikgadējiem reģistrācijas periodiem, ko šim nolūkam nosaka attiecīgā apvienība”.

12 Tāpat RSSP ietver arī noteikumus par darba līgumiem starp spēlētāju un klubu, kā arī noteikumus par spēlētāju pārejām.

1. Noteikumi par darba līgumiem

13 Saskaņā ar RSSP 13. pantu "Līgumu ievērošana":

"Līgums starp profesionālu spēlētāju un klubu var beigties vienīgi līdz ar tā termiņa beigām vai savstarpēji vienojoties."

14 RSSP 14. pants "Līguma laušana pamatota iemesla dēļ" formulēts šādi:

"Ja pastāv pamatots iemesls, viena no pusēm var izbeigt līgumu bez jebkādām sekām (neizmaksājot zaudējumu atlīdzību vai nepiemērojot sporta sankcijas)."

15 Saskaņā ar RSSP 16. pantu "Aizliegums izbeigt līgumu sezonas laikā":

"Līgumu nevar vienpusēji izbeigt sezonas laikā."

16 RSSP 17. pantā "Līguma laušanas bez pamatota iemesla sekas" paredzēts:

"Līguma izbeigšanas bez pamatota iemesla gadījumā piemēro šādus noteikumus:

1. Visos gadījumos pusei, kas ir lauzusi līgumu, ir pienākums izmaksāt zaudējumu atlīdzību. Izņemot 20. panta un 4. pielikuma noteikumus par apmācību atlīdzības maksājumiem un ja līgumā nav ietverti sīkāki noteikumi, atlīdzības maksājumu par līguma laušanu aprēķina, ņemot vērā attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesisko regulējumu, sporta specifiku un jebkādus citus objektīvus kritērijus. Šādi kritēriji tostarp var būt apmaksa un citas priekšrocības, kas pienākas spēlētājam saskaņā ar spēkā esošo līgumu un/vai jauno līgumu, spēkā esošā līguma atlikušais darbības laiks, kas nepārsniedz piecus gadus, izmaksas un izdevumi, kas radušies vai ko sedzis iepriekšējais klubs (kas tiek amortizēti līguma darbības laikā), kā arī tas, vai līgums tiek lauzts aizlieguma periodā.

2. Tiesības uz šādu zaudējumu atlīdzības izmaksu nevar cedēt trešai personai. Ja profesionālam spēlētājam ir pienākums veikt zaudējumu atlīdzības maksājumu, profesionālais spēlētājs un viņa jaunais klubs ir solidāri atbildīgi par tā samaksu. Tā apmērs var būt paredzēts līgumā vai vienojoties par to starp pusēm.

[..]

4. Papildus zaudējumu atlīdzības maksājuma pienākumam piemēro sporta sankcijas pret ikvienu klubu, kas aizlieguma periodā lauzis līgumu vai pamudinājis lauzt līgumu. Līdz nav pierādīts pretējais, klubu, kas paraksta līgumu ar profesionālo spēlētāju, kurš ir lauzis iepriekšējo līgumu bez pamatota iemesla, uzskata par tādu, kas ir pamudinājis šo profesionālo spēlētāju lauzt līgumu. Klubam ir liegts reģistrēt jaunus spēlētājus valsts vai starptautiskā līmenī uz diviem pilniem un secīgiem reģistrācijas periodiem. Klubs var reģistrēt jaunus spēlētājus valsts vai starptautiskā līmenī, tikai sākot no nākamā reģistrācijas perioda, kas sākas pēc tam, kad ir tikusi pilnībā piemērota attiecīgā sporta sankcija. It īpaši šāds klubs nevar atsaukties uz izņēmumiem vai pagaidu pasākumiem, kas ir paredzēti [šajā reglamentā] spēlētāju reģistrācijai pirms šā perioda."

17 RSSP 22. pantā "*FIFA* kompetence" noteikts:

"Neskarot ikviena spēlētāja vai kluba tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību civillietu tiesā saistībā ar darba strīdiem, *FIFA* kompetence attiecas uz:

a) strīdiem starp klubiem un spēlētājiem saistībā ar līgumu stabilitātes saglabāšanu (13.–18. pants), ja ir pieprasīts [starptautiskā transfēra sertifikāts (STS)] un ja viena no pusēm ir iesniegusi sūdzību par šo STS pieprasījumu, it īpaši saistībā ar tā izsniegšanu, sporta sankcijām vai atlīdzību par līguma laušanu;

[..]."

18 RSSP 24. panta "Strīdu izšķiršanas palāta" 1. punktā paredzēts:

"Strīdu izšķiršanas palātai (*Chambre de Résolution des Litiges*, *CRL*) ir tiesības izšķirt jebkuru strīdu, kas minēts [22. panta a), b) un e) punktā], izņemot strīdus, kas skar STS izsniegšanu."

2. Noteikumi par pārejām (transfēru)

19 RSSP 9. panta "Starptautiskā transfēra sertifikāts" 1. punktā noteikts:

"Vienā apvienībā reģistrētu spēlētāju var reģistrēt citā apvienībā vienīgi tad, ja tā ir saņēmusi [STS], kuru ir izsniegusi iepriekšējā apvienība. STS izsniedz bez nosacījumiem, bez maksas un bez ierobežojuma laikā. Jebkurš pretējs noteikums nav spēkā no tā pieņemšanas brīža. Apvienībai, kas izsniedz STS, ir jāiesniedz tā kopija *FIFA*. STS izsniegšanas administratīvā procedūra ir aprakstīta šā reglamenta 3. pielikuma [..] 8. pantā."

20 RSSP 3. pielikums "Transfēru regulācijas sistēma" ietver tostarp 8. pantu "Administratīvā procedūra profesionālo spēlētāju pārejai starp apvienībām", kurā paredzēts:

"8.1. Principi

1. Ikvienu profesionālu spēlētāju, kurš reģistrēts kādā klubā, kas ir apvienības biedrs, var reģistrēt klubā, kurš ir citas apvienības biedrs, tikai tad, kad iepriekšējā apvienība ir izsniegusi STS un kad jaunā apvienība ir apstiprinājusi tā saņemšanu. [..]

[..]

8.2. STS izveide profesionālam spēlētājam

[..]

3. Tiklīdz iepriekšējā apvienība ir saņēmusi STS pieprasījumu, tai ir jālūdz iepriekšējam klubam un profesionālajam spēlētājam precizēt, vai līgums ir beidzies, vai tas ir priekšlaicīgi pārtraukts, savstarpēji vienojoties, vai arī starp abām pusēm pastāv līgumisks strīds.

4. Septiņu dienu laikā no STS pieprasījuma dienas iepriekšējai apvienībai ir [..]:

a) jāizsniedz STS jaunajai apvienībai un jāfiksē spēlētāja dzēšanas no reģistra datums; vai

b) jānoraida STS pieprasījums un jānorāda [..] atteikuma iemesls, kas var būt vai nu fakts, ka līgums starp iepriekšējo klubu un spēlētāju nav beidzies, vai tas, ka nav notikusi savstarpēja vienošanās par līguma priekšlaicīgu izbeigšanu.

[..]

7. Iepriekšējā apvienība neizsniedz STS, ja starp iepriekšējo klubu un profesionālo spēlētāju pastāv līgumisks strīds, kam pamatā ir šā pielikuma 8.2. [panta] 4.b [punktā] noteiktie apstākļi. Šādā gadījumā pēc jaunās apvienības lūguma izņēmuma gadījumos *FIFA* var īstenot pagaidu pasākumus. [..] Turklāt profesionālais spēlētājs, iepriekšējais klubs un/vai jaunais klubs var iesniegt sūdzību *FIFA* atbilstoši 22. [pantam]. Šādā gadījumā *FIFA* 60 dienu laikā pieņem lēmumu par STS izsniegšanu un par iespējamām sporta sankcijām. Katrā ziņā lēmums par sporta sankcijām ir jāpieņem pirms STS izsniegšanas. STS izsniegšana neskar tiesības uz zaudējumu atlīdzību līguma laušanas gadījumā."

II. Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

21 BZ ir bijušais profesionālais futbolists, kurš dzīvo Parīzē (Francija).

22 2013. gada 20. augustā viņš uz četriem gadiem parakstīja darba līgumu ar Krievijā iedibināto profesionālo futbola klubu *Futbolny Klub Lokomotiv*, kas pazīstams arī kā "Maskavas *Lokomotiv*".

23 2014. gada 22. augustā Maskavas *Lokomotiv* izbeidza šo līgumu tādu iemeslu dēļ, kas šī kluba ieskatā bija saistīti ar BZ rīcību. 2014. gada 15. septembrī šis klubs, pamatojoties uz RSSP 22. panta a) punktu un 24. pantu, vērsās *CRL* ar lūgumu piespriest BZ samaksāt zaudējumu atlīdzību 20 miljonu EUR, apgalvojot, ka līgums ir "lauzts bez pamatota iemesla" RSSP 17. panta izpratnē. Pēc tam BZ iesniedza *CRL* pretprasījumu, lūdzot piespriest Maskavas *Lokomotiv* samaksāt viņam neizmaksāto darba algu, kā arī zaudējumu atlīdzību, kas vienāda ar darba samaksu, kura viņam pienāktos saskaņā ar līgumu, ja tas būtu bijis spēkā līdz termiņa beigām.

24 BZ norāda, ka pēc tam sāka meklēt jaunu profesionālo futbola klubu, kas varētu viņu pieņemt darbā. Viņš precizē, ka šajos meklējumos saskārās ar grūtībām, kuras ikvienam klubam, kas varētu viņu pieņemt darbā, radītu risks būt solidāri atbildīgam par zaudējumu atlīdzību, kas viņam varētu būt jāmaksā Maskavas *Lokomotiv* saskaņā ar RSSP 17. pantu.

25 2015. gada 19. februāra vēstulē *Sporting du Pays de Charleroi SA*, Beļģijā iedibināts profesionālais futbola klubs, piedāvāja BZ pieņemt viņu darbā, taču paredzēja, ka šis līgums ir pakļauts diviem apturošiem un kumulatīviem nosacījumiem, no kuriem pirmais paredzēja, ka BZ ir likumīgi reģistrēts un kvalificēts šā kluba pirmajā komandā, lai piedalītos visās *FIFA*, *UEFA* un *URBSFA* organizētajās sacensībās, kurām viņš tiktu izvēlēts, un otrais – ka minētais klubs saņem rakstisku un beznosacījumu apstiprinājumu, ka tas nebūs solidāri atbildīgs par jebkādu zaudējumu atlīdzību, kas BZ, iespējams, būs jāmaksā Maskavas *Lokomotiv*.

26 Ar 2015. gada 20. februāra vēstuli BZ vērsās *FIFA* un *URBSFA*, lai saņemtu apliecinājumu, pirmkārt, ka viņu varēs likumīgi reģistrēt un kvalificēt spēlēšanai *Sporting du Pays de Charleroi* pirmajā komandā un, otrkārt, ka šim klubam netikts piemērots RSSP 17. pants. *FIFA* viņam atbildēja, ka pilnvaras piemērot RSSP ir vienīgi tās atbildīgajai lēmējstruktūrai. Savukārt *URBSFA* viņam atbildēja, ka saskaņā ar *FIFA* noteikumiem viņu nevar reģistrēt, kamēr Maskavas *Lokomotiv* nebūs izsniedzis STS.

27 Ar 2015. gada 18. maija lēmumu *CRL*, pirmkārt, daļēji apmierināja Maskavas *Lokomotiv* prasījumu un piesprieda BZ samaksāt šim klubam zaudējumu atlīdzību – 10,5 miljonus EUR. Otrkārt, tā noraidīja BZ pretprasījumu. Treškārt, tā nosprieda, ka RSSP 17. panta 2. punkts BZ turpmāk vairs nebūs piemērojams.

28 BZ iesniedza apelācijas sūdzību *Tribunal arbitral du sport* (Sporta šķīrējtiesa, turpmāk tekstā – "*TAS*"), institūcijā ar mītnesvietni Lozannā (Šveice), un tā apstiprināja šo 2016. gada 27. maija lēmumu.

29 2015. gada 24. jūlijā BZ tika pieņemts darbā citā profesionālā futbola klubā, kas iedibināts Francijā.

30 2015. gada 9. decembrī BZ cēla prasību *Tribunal de commerce du Hainaut (division de Charleroi)* (Eno Komerclietu tiesa, Šarleruā teritoriālā nodaļa, Beļģija), lūdzot piespriest *FIFA* un *URBSFA* samaksāt viņam zaudējumu atlīdzību – 6 miljonus EUR – par kaitējumu, kas viņam esot radies šo divu apvienību prettiesiskās rīcības dēļ.

31 Ar 2017. gada 19. janvāra spriedumu šī tiesa atzina savu piekritību izskatīt BZ prasību un atzina prasību par principā pamatotu. Tā piesprieda *FIFA* un *URBSFA in solidum* samaksāt BZ provizorisku summu, pārējā daļā atliekot lietas izskatīšanu, lai ļautu pusēm noteikt BZ Beļģijā ciestos zaudējumus šo divu apvienību prettiesiskās rīcības dēļ.

32 *FIFA* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa, Beļģija), kas ir iesniedzējtiesa. Galvenokārt tā lūdz šo tiesu atzīt, ka tai nav piekritības izskatīt BZ prasību, jo tā ietilpst *TAS* ekskluzīvā kompetencē vai arī katrā ziņā neietilpst Beļģijas tiesu starptautiskajā jurisdikcijā. Pakārtoti *FIFA* lūdz iesniedzējtiesu atzīt minēto prasību par nepieņemamu vai alternatīvi – par nepamatotu.

33 *URBSFA*, kas tika uzaicināta iestāties lietā, ir izvirzījusi tādus pašus prasījumus.

34 *Sporting du Pays de Charleroi*, kura iesniedzējtiesā iesniedza pieteikumu iestāties lietā, atbalsta *FIFA* un *URBSFA* prasījumus.

35 Savukārt BZ, kurš ir iesniedzis pretapelācijas sūdzību, būtībā lūdz iesniedzējtiesu, pirmkārt, nolemt, ka RSSP 17. pants, šā reglamenta 9. panta 1. punkts un tā 3. pielikuma 8.2.7. pants pārkāpj LESD 45. un 101. pantu, un, otrkārt, piespriest *FIFA* un *URBSFA* solidāri atlīdzināt zaudējumus, ko viņam radījusi šo noteikumu esamība un īstenošana.

36 Lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa), vispirms atzinusi par pieņemamu gan *FIFA* apelācijas sūdzību, gan *Sporting du Pays de Charleroi* pieteikumu iestāties lietā, apgalvo, pirmām kārtām, ka *Tribunal de commerce du Hainaut (division de Charleroi)* (Eno Komerclietu tiesa, Šarleruā teritoriālā nodaļa) ir pamatoti atzinusi savu piekritību lemt par BZ prasību, ciktāl tā attiecas uz tā kaitējuma atlīdzību, ko viņš cietis Beļģijā.

37 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vispirms uzskata, ka šo prasību nevar atzīt par tādu, kas ietilpst ekskluzīvā *TAS* kompetencē saskaņā ar šķīrējtiesas līgumu, kurš atbilst spēkā esamības nosacījumiem atbilstoši Beļģijas tiesībām, ņemot vērā to *FIFA* statūtu noteikumu vispārīgo, nediferencēto un neprecīzo raksturu, uz kuriem šī apvienība atsaukusies, lai pierādītu šāda līguma esamību šajā lietā.

38 Turpinot –minētā prasība iesniedzējtiesas skatījumā patiešām ietilpa pirmās instances tiesas starptautiskajā jurisdikcijā, ciktāl tā attiecas gan uz *URBSFA*, gan uz *FIFA*. Attiecībā uz *URBSFA* šī jurisdikcija esot pierādīta, jo šīs apvienības juridiskā adrese ir Beļģijā un BZ atsaucas uz kaitējumu, kas radies Šarleruā, vietā, kurā viņš nevarēja īstenot savu profesionāla futbolista darbību, neraugoties uz darba piedāvājumu, ko viņam izteica *Sporting du Pays de Charleroi*. Tāpat arī attiecībā uz *FIFA* šī jurisdikcija ir pierādīta, lai arī šīs apvienības juridiskā adrese ir Šveicē, jo BZ pārmet *FIFA* atbildību par neatļautu darbību vai kvazideliktu, notikums, uz ko viņš atsaucas un kas rada kaitējumu, ir noticis Šarleruā (Beļģija) un pastāv īpaši cieša saikne starp pušu strīdu šajā jautājumā un minēto tiesu. Ņemot to vērā, BZ izvēle vērsties *Tribunal de commerce du Hainaut (division de Charleroi)* (Eno Komerclietu tiesa, Šarleruā teritoriālā nodaļa) nozīmē, ka šīs tiesas jurisdikcija ir ierobežota tikai ar kaitējumu, ko viņš varētu būt cietis Beļģijā.

39 Visbeidzot iesniedzējtiesa norāda, ka *FIFA* un *URBSFA* nevar pamatoti apgalvot, ka pastāv "krāpšanās ar jurisdikciju", jo BZ esot mākslīgi radījis tiesvedību Beļģijā, ar negodprātīgu darbību palīdzību iegūstot fiktīvu darba piedāvājumu no *Sporting du Pays de Charleroi*. Šajā ziņā tās ieskatā, pirmkārt, ir pierādīts, ka BZ veica darbības, lai tiktu pieņemts darbā vairākos klubos dažādās Savienības dalībvalstīs, kuri, spriežot pēc ziņām presē, ir izrādījuši par viņu interesi, otrkārt, *Sporting du Pays de Charleroi* uzņēmās vienpusēju iniciatīvu piedāvāt viņam darba līgumu, treškārt, BZ nekavējoties izrādīja nepieciešamo rūpību, lai nodrošinātu šajā piedāvājumā noteikto apturošo nosacījumu ievērošanu, un, ceturtkārt, no viņa puses nebija nesaprātīgi atbildēt uz šādu piedāvājumu, kurš tolaik bija vienīgais viņam pieejamais, lai varētu turpināt profesionālo karjeru, neraugoties uz viņa strīdu ar Maskavas *Lokomotiv*, kā arī lai samazinātu kaitējumu, ko rada viņa ekonomiskās darbības pārtraukums uz vairākiem mēnešiem.

40 Otrām kārtām, *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa) skatījumā BZ prasība ir pieņemama, jo viņš ir juridiski pietiekami pamatojis savu interesi celt prasību kā tāds subjektīvo tiesību turētājs, kurš uzskata, ka ir cietis kaitējumu *FIFA* un *URBSFA* prettiesiskās rīcības dēļ.

41 Visbeidzot, trešām kārtām, iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietā ir jāatbild uz jautājumu, vai kaitējuma, kuru, kā uzskata BZ, viņš cieta, jo nevarēja īstenot savu profesionālā futbola spēlētāja darbību 2014./2015. gada sezonā, cēlonis ir *FIFA* un *URBSFA* prettiesiskā rīcība, proti, tādu noteikumu kā RSSP 17. pants, šā reglamenta 9. panta 1. punkts un tā 3. pielikuma 8.2.7. pants piemērošana viņam, ar kuriem tiek pārkāpts LESD 45. un 101. pants.

42 Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzsver, pirmkārt, ka BZ ieskatā minētie noteikumi, raugoties no 1995. gada 15. decembra sprieduma *Bosman* (C-415/93, EU:C:1995:463) skatpunkta, ir tādi, kas ierobežo gan darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, gan konkurenci. Proti, RSSP 17. panta 2. punktā ietvertais noteikums – saskaņā ar ko ikviens jauns futbola klubs, kurš pieņem darbā spēlētāju pēc darba līguma nepamatotas laušanas, ir solidāri atbildīgs par tādu zaudējumu atlīdzības izmaksu, kas šim spēlētājam var būt jāveic par labu savam iepriekšējam klubam, – ierobežo spēlētāju pieņemšanu darbā, nelabvēlīgi ietekmējot gan spēlētājus, gan klubus, kuri vēlas tos pieņemt darbā, vēl jo vairāk tādēļ, ka šīs zaudējumu atlīdzības apmērs, kas nosakāms vēlāk, ņemot vērā RSSP 17. panta 1. punktā uzskaitītos kritērijus, parasti nav zināms brīdī, kad ieinteresētās personas vēlas noslēgt darba līgumu. Turklāt šo ierobežojumu vēl vairāk pastiprina šī reglamenta 17. panta 4. punktā attiecīgi minētie noteikumi, saskaņā ar kuriem tiek prezumēts, ka jaunais klubs ir bijis iniciators tam, ka spēlētājs lauž darba līgumu ar iepriekšējo klubu, un dažos gadījumos šis jaunais klubs tiek pakļauts sporta sankcijām. Tāpat arī RSSP 9. panta 1. punktā un šā reglamenta 3. pielikuma 8.2.7. pantā minētie noteikumi pastiprina šo

ierobežojumu, liedzot nacionālajai futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt STS spēlētājam, ja starp šo iepriekšējo klubu un spēlētāju pastāv strīds, kura pamatā ir darba līguma priekšlaicīga izbeigšana, kas notikusi bez savstarpējas vienošanās.

43 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka *FIFA* un *URBSFA* ieskatā dažādie pamatlietā aplūkotie noteikumi principā būtu jāizvērtē, ņemot vērā sporta specifiku, kas ir atzīta LESD. Precīzāk, šo apvienību skatījumā, pat pieņemot, ka šie noteikumi ierobežo darba ņēmēju pārvietošanās brīvību vai konkurenci, tie esot pamatoti, ņemot vērā leģitīmos mērķus, proti, galvenokārt, līgumiskās stabilitātes un futbola komandu stabilitātes saglabāšanu un, vispārīgāk, sporta sacensību neaizskaramību, likumību un pareizu norisi.

44 Savukārt iesniedzējtiesa būtībā uzskata, ka nav izslēgts, ka pamatlietā aplūkotie noteikumi, it īpaši, izvērtējot tos kopā, ierobežo darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un konkurenci. Tā arī norāda, ka tās ieskatā šajā lietā pastāv nopietnas, precīzas un saskanīgas prezumpcijas, ka šo noteikumu pastāvēšana un īstenošana varētu būt kavējusi BZ pieņemšanu darbā jaunā profesionālā futbola klubā pēc darba līguma ar Maskavas *Lokomotiv* laušanas. Minētie noteikumi patiešām padarīja šo pieņemšanu darbā sarežģītāku, kā liecina it īpaši apturošie nosacījumi, ko BZ izteiktajā darba piedāvājumā bija izvirzījis *Sporting du Pays de Charleroi*.

45 Šādos apstākļos *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību 45. un 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem aizliedz:

– principu, ka spēlētājs un klubs, kas vēlas viņu pieņemt darbā, solidāri veic zaudējumu atlīdzības samaksu, kas pienākas klubam, ar kuru līgums tika lauzts bez pamatota iemesla, kā tas ir noteikts [*RSSP* 17. panta 2. punktā], lasot to kopsakarā ar sporta sankcijām, kas ir paredzētas šā paša reglamenta [17. panta 4. punktā] un ar finansiālām sankcijām, kas ir paredzētas [minētā reglamenta 17. panta 1. punktā];

– iespēju [nacionālajai futbola apvienībai], pie kuras pieder spēlētāja iepriekšējais klubs, neizsniegt [STS], kas ir nepieciešams, lai jaunais klubs pieņemtu darbā spēlētāju, ja starp iepriekšējo klubu un spēlētāju ir strīds [šā paša reglamenta 9. panta 1. punkts un tā 3. pielikuma 8.2.7. pants]?"

III. Tiesvedība Tiesā

46 2022. gada 15. decembrī, proti, pēc lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu pieņemšanas, trīs apvienības, kas pārstāv profesionālā futbola spēlētājus: pirmā – starptautiskā līmenī (*Fédération internationale des joueurs professionnels*, Starptautiskā Profesionālo futbolistu federācija, turpmāk tekstā – "*FIFPro*"), otrā – Eiropas līmenī (*Fédération internationale des joueurs professionnels – Division Europe*, Starptautiskā Profesionālo futbolistu federācija – Eiropas nodaļa, turpmāk tekstā – "*FIFPro Europe*") un trešā – Francijas līmenī (*Union nationale des footballeurs professionnels* (*UNFP*), Nacionālā profesionālo futbolistu savienība), kopīgi iesniedza pieteikumu par iestāšanos pamatlietā.

47 2022. gada 19. decembrī iesniedzējtiesa informēja Tiesu par šo pieteikumu iestāties lietā.

48 Atbildot uz Tiesas kancelejas jautājumu, vai šīs apvienības būtu uzskatāmas par jaunām pamatlietas pusēm tikai tādēļ vien, ka tās ir iesniegušas pieteikumu iestāties lietā, vai arī šāda statusa iespējamai atzīšanai ir nepieciešams tās lēmums, iesniedzējtiesa būtībā atbildēja, ka šīs apvienības būtu jāuzskata par pamatlietas pusēm saskaņā ar piemērojamiem valsts procesuālajiem noteikumiem, proti, Beļģijas Tiesu kodeksa 15. un 16. pantu, turklāt neraugoties uz to, ka vēl nav pieņemts lēmums par šo apvienību pieteikuma pieņemamību.

49 Ņemot vērā šo atbildi, lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši Tiesas Reglamenta 97. panta 2. punktam tika izsniegts arī minētajām apvienībām un tām tika noteikts termiņš rakstveida apsvērumu iesniegšanai.

50 Pēc šo rakstveida apsvērumu iesniegšanas *FIFA* 2023. gada 30. maijā un pēc tam vēlreiz 2023. gada 12. jūnijā lūdza Tiesu noraidīt iepriekš minēto apvienību apsvērumus vai konstatēt to nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka trīs minētās apvienības nevar uzskatīt par jaunām pamatlietas pusēm. Tiesas kanceleja informēja *FIFA* par Tiesas lēmumu pieņemt zināšanai tās lūgumu un to laicīgi izskatīt, tomēr, gaidot šo izskatīšanu, vērsa tās uzmanību uz faktu, ka iesniedzējtiesa ir tieši un skaidri norādījusi Tiesai, ka šīs apvienības ir uzskatāmas par jaunām pamatlietas pusēm.

51 2023. gada 29. novembrī Tiesas sekretārs uzaicināja visas pamatlietas puses, kuras kā tādas ir noteikusi iesniedzējtiesa, uz 2024. gada 18. janvārī paredzēto tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai. Tajā viņš informēja lietas puses, ka pēc 2023. gada 23. novembra apspriedes Tiesas otrā palāta nolēma, ka *FIFPro*, *FIFPro Europe* un *UNFP* iesniegtie rakstveida apsvērumi nav atzīstami par nepieņemamiem un šīs lietas puses arī nav jāizslēdz no tiesvedības, un konkretizēja, ka šā lēmuma pamatojums tiks precizēts galīgajā spriedumā.

52 Šajā ziņā Reglamenta 96. panta 1. punkta a) apakšpunktā, lasot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantu, ir paredzēts, ka tiesvedībā Tiesā apsvērumus citastarp var iesniegt pamatlietas puses.

53 Saskaņā ar Reglamenta 97. panta 1. punktu pamatlietas puses ir tās, kuras kā tādas ir noteikusi iesniedzējtiesa atbilstoši valsts procesuālajiem noteikumiem.

54 Tiesai nav jāpārbauda, vai iesniedzējtiesas lēmumi saistībā ar šo noteikšanu ir pieņemti saskaņā ar piemērojamiem valsts procesuālajiem noteikumiem. Tieši pretēji – Tiesai ir jāievēro šie lēmumi, ja vien tie nav atcelti ar valsts tiesībās paredzētiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 33. punkts).

55 Tādēļ Tiesai principā jāuzskata par pamatlietas pusi ikviena persona, kuru kā tādu ir noteikusi iesniedzējtiesa, vai nu tādēļ, ka šai personai ir bijis šāds statuss pirms lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas, vai arī tādēļ, ka tā ir ieguvusi šo statusu pēc tam.

56 Kā izņēmums no šī principa personai var tikt atteikts pamatlietas puses statuss Reglamenta 96. panta 1. punkta, lasot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantu, izpratnē, ja Tiesas rīcībā esošie lietas materiāli skaidri parāda, ka šī persona ir iesniegusi pieteikumu par iestāšanos lietā iesniedzējtiesai pēc lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu [iesniegšanas Tiesai] tikai ar nolūku piedalīties prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā un ka tai nav nolūka aktīvi piedalīties tiesas procesā valsts tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 35. un 36. punkts).

57 Šajā lietā, kā minēts šā sprieduma 48. punktā, iesniedzējtiesa ir tieši, skaidri un nešaubīgi norādījusi, ka *FIFPro*, *FIFPro Europe* un *UNFP* jāuzskata par jaunām pamatlietas pusēm saskaņā ar piemērojamiem valsts procesuālajiem noteikumiem. Turklāt ne no viena lietas materiālos ietvertā dokumenta neizriet, ka minētās tiesas lēmums šajā ziņā būtu ticis grozīts vai atcelts ar valsts tiesībās paredzētiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

58 Tāpat šīs lietas materiāli skaidri neparāda, ka trīs minētās apvienības būtu iesniegušas pieteikumu par iestāšanos lietā iesniedzējtiesai tikai ar nolūku piedalīties prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā un ka tām nav bijis nolūka aktīvi piedalīties tiesas procesā valsts tiesā.

59 Tādēļ šīm apvienībām ir jāatzīst pamatlietas puses statuss Reglamenta 96. panta izpratnē un tām bija tiesības iesniegt apsvērumus Tiesā.

60 No tā izriet, ka to rakstveida apsvērumi nav atzīstami par nepieņemamiem.

IV. Par pieņemamību

61 *FIFA*, *URBSFA*, kā arī Grieķijas, Francijas un Ungārijas valdības apšauba lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu vai vismaz dažu Tiesai uzdotā jautājuma aspektu pieņemamību.

62 To šajā ziņā izvirzītie argumenti būtībā ir trīs veidu. Pirmkārt, Grieķijas un Francijas valdību, kā arī *URBSFA* ieskatā lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu saturs neatbilst Reglamenta 94. pantā izvirzītajām prasībām, jo tajā nav pietiekami precīzi norādītas atbilstošās tiesību normas un faktiskie apstākļi, kādos iesniedzējtiesa uzdevusi jautājumu Tiesai, kā arī iemesli, kuru dēļ šī tiesa uzskata par nepieciešamu uzdot prejudiciālu jautājumu par LESD 45. vai 101. panta interpretāciju, lai varētu izspriest pamatlietu. Otrkārt, *FIFA* un *URBSFA* apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir hipotētisks un abstrakts, jo nepastāv reāls strīds, kura iztiesāšanai būtu nepieciešams jelkāds Tiesas interpretējošs nolēmums. Šādu situāciju radot tas, ka, no vienas puses, RSSP noteikumiem par darba līgumiem un pārejām galu galā nav bijusi negatīva ietekme uz BZ un ka, no otras puses, pamatlietu mākslīgi izveidoja BZ, kuram patiesībā nekad nav bijis nolūka pievienoties *Sporting du Pays de Charleroi*. Treškārt, Francijas un Ungārijas valdību, kā arī *FIFA* un *URBSFA* ieskatā pamatlietai trūkst pārrobežu dimensijas LESD izpratnē vai pat, kā apgalvo *FIFA* un *URBSFA*, tai ir "ārējs" raksturs, un tādēļ uz to nevar attiekties LESD 45. pants. Patiesībā darba ņēmēju pārvietošanās brīvības pārkāpumu, par kā upuri sevi uzskata BZ, radot šķērslis viņa profesionālajai mobilitātei starp trešo valsti (Krieviju), kur iedibināts Maskavas *Lokomotiv* klubs, un dalībvalsti (Beļģiju), kur iedibināts *Sporting du Pays de Charleroi*.

A. Par iesniedzējtiesas nolēmuma saturu

63 Prejudiciālā nolēmuma tiesvedība, kas paredzēta LESD 267. pantā, ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, saistībā ar kuru pirmā sniedz otrajām tādas Savienības tiesību interpretācijas norādes, kas tām ir nepieciešamas, lai pasludinātu spriedumu izskatāmajās lietas. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, kas tagad ir atspoguļota Reglamenta 94. panta a) un b) punktā, nepieciešamība sniegt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju prasa, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktu pieņēmumus. Turklāt, kā noteikts Reglamenta 94. panta c) punktā, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu jābūt ietvertam to iemeslu izklāstam, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saiknei, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai

piemērojamo valsts tiesisko regulējumu. Šīs prasības it īpaši ir spēkā tādās jomās, kurām ir raksturīgi sarežģīti faktiskie un tiesiskie apstākļi, kā konkurences joma (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 Turklāt iesniedzējtiesas nolēmumā ietvertajai informācijai ne tikai jāļauj Tiesai sniegt lietderīgas atbildes, bet arī jādod dalībvalstu valdībām, kā arī pārējām ieinteresētajām pusēm iespēja sniegt apsvērumus saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantu (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Šajā lietā lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilst šā sprieduma iepriekšējos divos punktos atgādinātajām prasībām. Proti, iesniedzējtiesas nolēmumā ir detalizēti izklāstīti faktiskie un tiesiskie apstākļi, kuros iekļaujas Tiesai uzdotais jautājums. Turklāt šajā nolēmumā ir īsi, bet skaidri izklāstīti faktiskie un tiesiskie iemesli, kuru dēļ iesniedzējtiesa uzskatīja par nepieciešamu uzdot šo jautājumu, kā arī saikne, kas šīs tiesas ieskatā LESD 45. un 101. pantu saista ar pamatlietu.

66 Tāpat Tiesai iesniegto rakstveida apsvērumu saturs atklāj, ka šo apsvērumu autoriem nav bijušas nekādas grūtības izprast faktiskos un tiesiskos apstākļus, kādos iesniedzējtiesa ir uzdevusi savu jautājumu, saprast tā pamatā esošās faktiskas informācijas nozīmi un tvērumu, izprast iemeslus, kuru dēļ iesniedzējtiesa uzskatīja par nepieciešamu uzdot šo jautājumu, kā arī galu galā pilnīgā un lietderīgā veidā paust nostāju šajā ziņā.

B. Par to, vai faktiski pastāv strīds pamatlietā, un par Tiesai uzdotā jautājuma nozīmīgumu

67 Tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu pamatlietā un kurai jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, var, ņemot vērā strīda īpatnības, noteikt gan to, cik nepieciešams ir prejudiciālais nolēmums tās sprieduma taisīšanai, gan to, cik nozīmīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. No tā izriet, ka uz valsts tiesu uzdotajiem jautājumiem attiecas nozīmīguma prezumpcija un atteikties lemt par šiem jautājumiem Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz minētajiem jautājumiem (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Šajā lietā šā sprieduma 22.–35., 39. un 41.-44. punktā rezumētā iesniedzējtiesas informācija apstiprina pamatlietas strīda faktisko raksturu. Turklāt šī informācija atklāj, ka nav tā, ka apstāklim, ka iesniedzējtiesa ir uzdevusi Tiesai jautājumu par LESD 45. un 101. panta interpretāciju, acīmredzami nav nekādas saiknes ar šā strīda faktisko raksturu un priekšmetu.

69 No minētās informācijas, pirmkārt, izriet, ka iesniedzējtiesā ir iesniegta gan apelācijas sūdzība, gan pretapelācijas sūdzība lietā, kuras priekšmets ir reāls un konkrēts jautājums, vai – kā nospriests pirmajā instancē – BZ ir pamats prasīt atlīdzību par kaitējumu, kuru viņš esot cietis, jo *FIFA* un *URBSFA* prettiesiskās rīcības dēļ, proti, RSSP 17. panta, šā reglamenta 9. panta 1. punkta un tā 3. pielikuma 8.2.7. panta piemērošanas viņam dēļ, nevarēja īstenot profesionālā futbolista darbību 2014./2015. gada sezonā. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka tās ieskatā pastāv nopietnas, precīzas un saskanīgas prezumpcijas, ka šo dažādo noteikumu pastāvēšana un īstenošana varētu būt kavējusi BZ pieņemšanu darbā jaunā profesionālā futbola klubā pēc darba līguma ar Maskavas *Lokomotiv* laušanas. Otrkārt, gan BZ prasība, gan pirmās instances spriedums, kurā šī prasība

principā tika atzīta par pamatotu, balstās uz LESD 45. un 101. panta interpretāciju un piemērošanu. Treškārt, iesniedzējtiesa precizē, ka, ņemot vērā tajā izskatāmās lietas priekšmetu, tai savukārt, lai pieņemtu nolēmumu, ir jālemj par to, vai *FIFA* un *URBSFA* rīcība jākvalificē kā prettiesiska tādēļ, ka tā pārkāpj LESD 45. un 101. pantu. Ceturtkārt, šī pati tiesa, ņemot vērā tai iesniegtos faktus, ir spriedusi, ka pretēji *FIFA* un *URBSFA* apgalvotajam pamatlietu nevar uzskatīt par mākslīgu.

C. Par pamatlietas pārrobežu dimensiju

70 LESD normas darba ņēmēju pārvietošanās brīvības, brīvības veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu sniegšanas brīvības un kapitāla brīvas aprites jomā nav piemērojamas situācijās, kad visi elementi ir saistīti ar vienu vienīgu dalībvalsti, izņemot dažās specifiskās situācijās, kad iesniedzējtiesas nolēmumā ir norādīti konkrēti elementi, kuri ļauj pierādīt, ka prasītā prejudiciālā interpretācija ir nepieciešama strīda izspriešanai, ņemot vērā saikni starp šā strīda priekšmetu vai apstākļiem un LESD 45., 49., 56. un 63. pantu, kā prasīts Reglamenta 94. pantā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 38. un 39. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

71 Šajā lietā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nevar uzskatīt par nepieņemamu, ciktāl tas attiecas uz LESD 45. panta par darba ņēmēju pārvietošanās brīvību interpretāciju, balstoties uz to, ka šim pantam nav saiknes ar pamatlietu, jo tai pietrūkst pārrobežu dimensijas vai, vēl stingrāk skatoties, tai piemīt "ārējs" raksturs tādā nozīmē, kādu šim jēdzienam piešķir *URBSFA*.

72 *Cour d'appel de Mons* (Monsas apelācijas tiesa) lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir norādījusi, ka BZ dzīvesvieta un interešu centrs ir Parīzē. Turklāt tā atgādina, ka viņa celtās prasības priekšmets ir tādu zaudējumu atlīdzība, ko viņš 2014./2015. gada sezonā esot cietis tādēļ, ka viņam tika liegta iespēja profesionālos nolūkos pārcelties uz citām dalībvalstīm, it īpaši Beļģiju, kur *Sporting du Pays de Charleroi* bija viņam piedāvājis nosacījumiem pakļautu darba līgumu. Šādi iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir skaidri atklājusi pārrobežu raksturu, kas piemīt faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kuri raksturo pamatlietu, kurā persona ar dzīvesvietu Francijā sūdzas, ka pēc tāda darba līguma laušanas, kas viņu saistīja ar trešā valstī iedibinātu profesionālo futbola klubu, ir tikusi ierobežota tās izrādītā vēlme īstenot brīvu pārvietošanos uz citām dalībvalstīm, it īpaši Beļģiju, tādēļ, ka pastāv un attiecībā pret viņu ir reāli vai potenciāli piemēroti daži *FIFA* pieņemti noteikumi, ar kuriem tiek regulēts profesionālā futbola spēlētāju statuss un starptautiskā pāreja.

73 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka nevar piekrist nevienam no šā sprieduma 62. punktā minētajiem argumentiem un tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams kopumā.

V. Par prejudiciālo jautājumu

74 Prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 45. un 101. pants jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā privāttiesību apvienības pieņemti noteikumi, kuru mērķis it īpaši ir reglamentēt, organizēt un kontrolēt futbolu pasaules līmenī un kuri paredz:

– pirmkārt, ka profesionāls spēlētājs, kurš ir darba līguma puse un kuram tiek pārmesta šā līguma nepamatota laušana, un jaunais klubs, kas viņu pieņem darbā pēc šīs līguma laušanas, ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības samaksu iepriekšējam klubam, kurā bija nodarbināts šis

spēlētājs, un šī atlīdzība ir jānosaka, balstoties uz dažādiem šajos noteikumos uzskaitītiem kritērijiem;

– otrkārt, ka gadījumos, ja profesionālā spēlētāja pieņemšana darbā notiek lauztajā darba līgumā noteiktajā aizlieguma periodā, jaunajam klubam tiek piemērota sporta sankcija – aizliegums reģistrēt jaunus spēlētājus noteiktu laika periodu, izņemot, ja tas pierāda, ka nav pamudinājis minēto spēlētāju lauzt šo darba līgumu, un

– treškārt, ka strīda saistībā ar šo darba līguma laušanu esamība liedz nacionālajai futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt STS, kas nepieciešams spēlētāja reģistrācijai jaunajā klubā, un tādēļ šis spēlētājs nevar piedalīties futbola sacensībās jaunā kluba sastāvā.

A. Ievada apsvērumi

75 Iesākumā jāatgādina, pirmām kārtām, ja nodarbošanās ar sportu ir saimnieciska darbība, uz to ir attiecināmas Savienības tiesību normas, kas ir piemērojamas šādas darbības gadījumā (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 83. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 Tikai daži īpaši noteikumi, kas, pirmkārt, ir pieņemti vienīgi ar ekonomiska rakstura apsvērumiem nesaistītu iemeslu dēļ un, otrkārt, attiecas uz jautājumiem, kuri skar tikai sportu kā tādu, ir uzskatāmi par tādiem, kas nekādi nav saistīti ar jebkādu saimniecisko darbību. Tā tas it īpaši ir to noteikumu gadījumā, kas attiecas uz ārvalstu spēlētāju izslēgšanu no to komandu sastāva, kuras piedalās sacensībās starp savu valsti pārstāvošajām komandām, vai uz to klasifikācijas kritēriju noteikšanu, kas tiek izmantoti, lai atlasītu sportistus, kuri individuāli piedalīsies sacensībās (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 84. punkts un tajā minētā judikatūra).

77 Izņemot šos īpašos noteikumus, noteikumi, kurus sporta apvienības pieņem, lai reglamentētu profesionālo vai daļēji profesionālo sportistu algoto darbu, pakalpojumu sniegšanu vai uzņēmējdarbību un, plašākā nozīmē, noteikumi, kuri, lai gan formāli nereglamentē šo darbu, šo pakalpojumu sniegšanu vai uzņēmējdarbību, tomēr minēto darbu, minēto pakalpojumu sniegšanu vai uzņēmējdarbību tieši ietekmē, var ietilpt LESD 45., 49. un 56. panta piemērošanas jomā (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 85. un 86. punkts un tajos minētā judikatūra).

78 Tāpat uz šo sporta apvienību pieņemtiem noteikumiem un, plašākā nozīmē, uz šo apvienību rīcību ir attiecināmas LESD normas par konkurences tiesībām, ja ir izpildīti šo normu piemērošanas nosacījumi (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 87. punkts un tajā minētā judikatūra).

79 Pamatlietā aplūkotie noteikumi nav noteikumi, uz kuriem varētu attiekties šā sprieduma 76. punktā minētais izņēmums, par ko Tiesa vairākkārt ir atgādinājusi, ka tam ir jāpaliek ierobežotam ar tā atbilstošo mērķi un ka uz to nevar atsaukties, lai no LESD normu par Savienības ekonomiskajām tiesībām piemērošanas jomas izslēgtu jebkādu sporta darbību (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 89. punkts un tajā minētā judikatūra).

80 Pamatlietā aplūkotie noteikumi, no vienas puses, acīmredzami tieši ietekmē spēlētāju darbu. Piemēram, šā sprieduma 13.–17. punktā atgādināto noteikumu mērķis ir regulēt profesionālo spēlētāju darba līgumus, kuros noteikti viņu darba nosacījumi un netieši – viņu saimnieciskā darbība, kas var izrietēt no šā darba. Savukārt šā sprieduma 10., 19. un 20. punktā minētie noteikumi jāuzskata par tādiem, kam ir tieša ietekme uz spēlētāju darbu, ciktāl tie pakļauj zināmiem nosacījumiem viņu dalību sacensībās, kas ir viņu saimnieciskās darbības galvenais mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 59. un 60. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

81 No otras puses, tā kā komandu sastāvs ir viens no būtiskiem parametriem sacensībās, kurās sacenšas profesionālie futbola klubi, un tā kā šīs sacensības ļauj veikt saimniecisko darbību, tādi noteikumi kā pamatlietā aplūkotie, neatkarīgi no tā, vai tie attiecas uz darba līgumiem vai spēlētāju pārejām, arī ir uzskatāmi par tādiem, kas tieši ietekmē šīs saimnieciskās darbības veikšanas nosacījumus, kā arī konkurenci starp profesionālajiem futbola klubiem, kuri veic šo darbību (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 61. punkts).

82 Tādēļ pamatlietā aplūkotie noteikumi ietilpst LESD 45. un 101. panta piemērošanas jomā.

83 Otrām kārtām, tā kā šiem LESD pantiem katram ir savs mērķis, tajos ir paredzēti katram savi piemērošanas nosacījumi, to piemērošana nav savstarpēji izslēdzoša un to pārkāpumam, ja tas tiek pierādīts, nav vienādu seku, Tiesai tie jāinterpretē secīgi, kā lūgusi iesniedzējtiesa.

84 Visbeidzot, trešām kārtām, nenoliedzamās īpatnības, kuras piemīt sportam un kuras, lai arī it īpaši ir saistītas ar amatieru sportu, var būt sastopamas arī sportā, kas tiek veikts kā saimnieciskā darbība, iespējams, var tikt ņemtas vērā – kā viens no elementiem un ciktāl tām ir nozīme –, piemērojot LESD 45. un 101. pantu, tomēr ir jānorāda, ka šī ņemšana vērā var notikt tikai atbilstoši nosacījumiem un piemērošanas kritērijiem, kas paredzēti katrā no šiem pantiem (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 103. un 104. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

85 It īpaši, ja tiek apgalvots, ka sporta apvienības pieņemts noteikums ir šķērslis darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai vai pret konkurenci vērsta aizliegta vienošanās, šā noteikuma kā šķēršļa pārvietošanās brīvībai vai kā aizliegtas vienošanās raksturojumam katrā ziņā jābūt pamatotam ar konkrētu vērtējumu par minētā noteikuma saturu faktiskajā kontekstā, kādā ir paredzēts to īstenot (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).

B. Par prejudiciālo jautājumu, ciktāl tas attiecas uz LESD 45. pantu

1. Par šķērsli darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai

86 LESD 45. pantam, kuram ir tieša iedarbība, ir pretrunā jebkurš pasākums – gan ar pilsonību pamatots, gan tāds, kas piemērojams neatkarīgi no pilsonības, ar ko tiek radīta nelabvēlīgāka situācija Savienības pilsoņiem, kuri vēlas veikt saimniecisko darbību kādas citas dalībvalsts, kas nav viņu izcelsmes dalībvalsts, teritorijā, tiem liedzot vai tos atturot atstāt savu izcelsmes dalībvalsti (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 136. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 Šajā lietā no iesniedzējtiesas uzdotā jautājuma teksta un izklāsta, kas ir tā pamatā, izriet, ka rīcību, saistībā ar kuru šī tiesa uzdevusi jautājumu Tiesai par LESD 45. panta interpretāciju, veido tas, ka *FIFA* ir pieņēmusi un pēc tam piemērojusi BZ, kurš dzīvo Parīzē, un profesionālajiem futbola klubiem, kuri atrodas citās dalībvalstīs un varēja vai pat izrādīja vēlmi viņu pieņemt darbā pēc viņa darba līguma ar Maskavas *Lokomotiv* laušanas, vai vismaz radījusi šim spēlētājam un šiem klubiem risku, ka tiem tiks piemēroti dažādi RSSP noteikumi, kas minēti attiecīgi šā reglamenta 17. panta 1., 2. un 4. punktā, tā 9. panta 1. punktā, kā arī šā paša reglamenta 3. pielikuma 8.2.7. pantā.

88 RSSP 17. panta 2. punktā ir paredzēts, ka profesionālais spēlētājs, kura darba līgums ir lauzts bez pamatota iemesla, un jaunais klubs, kas viņu pieņem darbā pēc šīs līguma laušanas, ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības samaksu iepriekšējam klubam, kurā bija nodarbināts šis spēlētājs. Attiecībā uz šo atlīdzību RSSP 17. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, ja darba līgumā šajā ziņā nekas nav paredzēts, to aprēķina, ņemot vērā attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesisko regulējumu, sporta specifiku un jebkādus citus objektīvus kritērijus, tostarp apmaksu un citas priekšrocības, kas pienākas spēlētājam saskaņā ar lauzto darba līgumu un/vai jauno darba līgumu, lauztā darba līguma atlikušo darbības laiku, kurš nepārsniedz piecus gadus, kā arī izmaksas un izdevumus, kas radušies vai ko sedzis iepriekšējais klubs un kas tiek amortizēti līguma darbības laikā.

89 Turpinot – saskaņā ar RSSP 17. panta 4. punktu, ja attiecīgā spēlētāja pieņemšana darbā notiek lauztajā darba līgumā noteiktajā aizlieguma periodā, kas atbilst divām vai trim pirmajām sezonām vai gadiem, uz ko attiecas šis līgums, atkarībā no šā spēlētāja vecuma, jaunajam klubam tiek piemērotas sporta sankcijas. Šajā ziņā minētajā tiesību normā ir, pirmkārt, precizēts, ka aplūkotās sporta sankcijas papildina pienākumu samaksāt RSSP 17. panta 1. un 2. punktā noteikto zaudējumu atlīdzību. Otrkārt, šīs sporta sankcijas piemēro ikvienam jaunam klubam, kas aizlieguma periodā laužlīgumu vai pamudina lauzt līgumu. Treškārt, līdz nav pierādīts pretējais, ikvienu jaunu klubu, kas paraksta līgumu ar profesionālo spēlētāju, kurš ir lauzis iepriekšējo darba līgumu bez pamatota iemesla, uzskata par tādu, kas ir pamudinājis šo profesionālo spēlētāju lauzt līgumu. Ceturtkārt, paredzētās sankcijas liedz jaunajam klubam reģistrēt jaunus spēlētājus valsts vai starptautiskā līmenī uz diviem pilniem un secīgiem reģistrācijas periodiem.

90 Visbeidzot – no RSSP 9. panta 1. punkta un šā reglamenta 3. pielikuma 8.2.7. panta it īpaši izriet, ka strīda esamība par līguma laušanu bez pamatota iemesla liedz nacionālajai futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt STS, kas nepieciešams attiecīgā spēlētāja reģistrācijai jaunajā klubā, un tādēļ šis spēlētājs nevar piedalīties futbola sacensībās šā jaunā kluba sastāvā.

91 Kā ģenerāladvokāts būtībā norādījis secinājumu 43. un 44. punktā, šis noteikumu kopums var radīt nelabvēlīgu situāciju profesionālā futbola spēlētājiem, kuri dzīvo vai strādā savā izcelsmes dalībvalstī un vēlas īstenot saimniecisko darbību tāda jauna kluba sastāvā, kas iedibināts citā dalībvalstī, vienpusēji laužot darba līgumu ar iepriekšējo klubu vai pēc šādas vienpusējas līguma laušanas tāda iemesla dēļ, kuru šis iepriekšējais klubs kļūdaini vai pamatoti uzskata vai var uzskatīt par nepamatotu.

92 Precīzāk, RSSP 17. panta 1. punktā paredzētie – protams, papildu – noteikumi par zaudējumu atlīdzības apmēru, kas ikvienam spēlētājam jāmaksā savam iepriekšējam klubam darba līguma laušanas bez pamatota iemesla gadījumā, šā reglamenta 17. panta 2. punktā paredzētais noteikums, saskaņā ar kuru ikvienam jaunam klubam, kas pieņem darbā šādu spēlētāju, ir pienākums solidāri samaksāt šo atlīdzību, un prezumpcija – kura, protams, ir atspēkojama – par

pamudinājumu uz līguma laušanu, kā arī jaunu spēlētāju reģistrācijas aizlieguma sankcija, kas piemērojama jaunajiem klubiem saskaņā ar minētā reglamenta 17. panta 4. punktu, ļoti lielā mērā var atņemt – vai nu reāli, kā tas ir BZ gadījumā, vai vismaz potenciāli – ikvienam spēlētājam, kurš ir šādā situācijā, iespēju, ka viņš saņems stabilus un beznosacījumu darba piedāvājumus no klubiem, kas iedibināti citās dalībvalstīs, un, pieņemot šādus piedāvājumus, viņš pametīs savu izcelsmes dalībvalsti, šādi īstenojot pārvietošanās brīvību. Proti, šādu noteikumu un to kombināciju pastāvēšana šiem klubiem rada nozīmīgus juridiskus riskus, neparedzamus un potenciāli ļoti lielus finansiālus riskus, kā arī milzīgus sportiskus riskus, kas, kopumā ņemot, pilnīgi noteikti var tos atturēt no šādu spēlētāju pieņemšanas darbā.

93 Savukārt tādi noteikumi kā RSSP 9. panta 1. punktā un šā reglamenta 3. pielikuma 8.2.7. pantā paredzētie, kuri, izņemot ārkārtējus apstākļus, vispārīgi un automātiski aizliedz izsniegt profesionālo spēlētāju reģistrācijai jaunajos klubos nepieciešamos STS tik ilgi, kamēr starp šiem spēlētājiem un to iepriekšējiem klubiem savstarpējas vienošanās neesamības dēļ pastāv strīds par darba līguma priekšlaicīgu izbeigšanu, var liegt minētajiem spēlētājiem veikt saimniecisko darbību kādā citā dalībvalstī, kas nav viņu izcelsmes dalībvalsts, proti, atņemt galveno sportisko un ekonomisko interesi viņu iespējamai pieņemšanai klubā, kurš iedibināts kādā no šīm citām dalībvalstīm. Turklāt pēdējie minētie noteikumi ir piemērojami tieši spēlētāja pārrobežu pārcelšanās gadījumā, izslēdzot jebkādu pārcelšanos vienas valsts robežās, kā izriet arī no minētā reglamenta 1. panta 1. punkta. Šajā lietā no iesniedzējtiesas nolēmumā sniegtās informācijas tādējādi izriet, ka *Sporting du Pays de Charleroi* 2015. gada 19. februārī BZ izteiktajā darba piedāvājumā ir īpaši izvirzījis nosacījumu par garantiju, ka viņu varēs reģistrēt un viņš varēs spēlēt Beļģijā; šādu garantiju BZ mēģināja iegūt no *FIFA* un *URBSFA*, taču tās paziņoja, ka nevar viņam tādu sniegt, ņemot vērā, ka starp viņu un Maskavas *Lokomotiv* pastāv strīds, par kuru *CRL* lēma tikai pēc vairākiem mēnešiem.

94 Tādēļ pamatlietā aplūkotie noteikumi var būt šķērslis darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai.

2. Par iespējama pamatojuma esamību

95 Nevalstiskas izcelsmes pasākumi ir pieļaujami, pat ja tie var radīt šķēršļus kādai LESD nostiprinātai pārvietošanās vai aprites brīvībai, ja ir pierādīts, pirmām kārtām, ka to pieņemšanu pamato leģitīms vispārējo interešu mērķis, kurš ir saderīgs ar šo Līgumu un tādējādi nav tikai ekonomiska rakstura, un, otrām kārtām, ka ar tiem tiek ievērots samērīguma princips, un tas nozīmē, ka tie var nodrošināt šā mērķa sasniegšanu un nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo. Attiecībā konkrētāk uz prasību par šādu pasākumu spēju [sasniegt noteikto mērķi], jāatgādina, ka uzskatīt, ka šie pasākumi var nodrošināt minētā mērķa sasniegšanu, var vienīgi tad, ja tie patiešām atbilst centieniem to sasniegt saskanīgi un sistemātiski (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 251. punkts, kā arī 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 141. punkts un tajā minētā judikatūra).

96 Tāpat kā tas ir valstiskas izcelsmes pasākumu gadījumā, arī šo nevalstiskas izcelsmes pasākumu autoram ir jāpierāda, ka šie abi kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 252. punkts, kā arī 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 142. punkts un tajā minētā judikatūra).

97 Šajā lietā iesniedzējtiesai, veicot gala vērtējumu, būs jānosaka, vai pamatlietā aplūkotie RSSP noteikumi, ņemot vērā lietas pušu sniegtos argumentus un pierādījumus, atbilst minētajiem nosacījumiem. Paturot to prātā, Tiesa, ievērojot tās rīcībā esošajos lietas materiālos ietverto informāciju un neskarot iesniedzējtiesas veicamo pārbaudi, var sniegt tai šādas norādes.

a) Par leģitīma vispārējo interešu mērķa īstenošanu

98 *FIFA*, kam pievienojas *URBSFA*, apgalvo, ka pamatlietā aplūkotajiem RSSP noteikumiem ir vairāki mērķi – pirmkārt, saglabāt līgumisko stabilitāti, kā arī profesionālā futbola komandu stabilitāti, otrkārt, plašāk, saglabāt starpklubu futbola sacensību godīgumu, likumību un pareizu norisi un, trešķārt, aizsargāt darba ņēmējus, kas ir profesionāli futbolisti. Visi šie dažādie mērķi esot leģitīmi mērķi attiecībā pret vispārējām interesēm.

99 Šajā ziņā, pirmām kārtām, runājot par darba ņēmēju aizsardzību, jānorāda, no vienas puses, ka tā nav viens no *FIFA* mērķiem, kā tie definēti tās statūtos, un, no otras puses, ka šai privāttiesību apvienībai īpašu uzdevumu šajā jomā nav uzticējušas arī valsts iestādes. Tādēļ nav jālemj par jautājumu, vai, ņemot vērā šos apstākļus, šādai apvienībai ir vai nav tiesības atsaukties uz šāda mērķa īstenošanu, jo šajā lietā katrā ziņā pietiek vien secināt, ka nav skaidrs, kādā veidā pamatlietā aplūkoto RSSP noteikumu, kas precizēti šā sprieduma 74. punktā, pieņemšana vai piemērošana varētu palīdzēt profesionālo futbolistu aizsardzībai.

100 Otrām kārtām, ņemot vērā *FIFA* izvirzītos mērķus, kas precizēti tās statūtu 2. pantā un atgādināti šā sprieduma 3. punktā, vispirms jānorāda, ka mērķis nodrošināt sporta sacensību likumību ir leģitīms vispārējo interešu mērķis, kuru sporta apvienība var īstenot, piemēram, pieņemot noteikumus par termiņiem spēlētāju pārejām, lai izvairītos no aizkavētām pārejām, kas varētu ievērojami mainīt vienas vai otras komandas sportisko spēku sacensību laikā un šādi likt apšaubīt rezultātu salīdzināmību starp dažādām komandām, kuras piedalās šajās sacensībās, kā arī līdz ar to minēto sacensību pareizu norisi kopumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2000. gada 13. aprīlis, *Lehtonen* un *Castors Braine*, C-176/96, EU:C:2000:201, 53. un 54. punkts).

101 Turpinot – šim mērķim ir īpaša nozīme futbola gadījumā, ņemot vērā būtisko lomu, kas piešķirta sportiskajam sniegumam gan Eiropas, gan valstu mērogā organizēto sacensību norisē. Šo būtisko lomu var nodrošināt vienīgi tad, ja visas iesaistītās komandas savstarpēji tiekas vienādos normatīvajos un tehniskajos apstākļos un ja starp klubiem tiek saglabāts līdzsvars, kas nodrošina noteiktas vienlīdzīgas iespējas (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 143. punkts un tajā minētā judikatūra).

102 Visbeidzot – tā kā komandu sastāvs ir viens no būtiskiem parametriem sacensībās, kurās sacenšas klubi (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 61. punkts), minētais mērķis var pamatot ne tikai to šā sprieduma 100. punktā minēto noteikumu pieņemšanu, kas citastarp attiecas uz spēlētāju pārejas termiņiem sacensību laikā, bet arī – principā un neskarot to konkrēto saturu – tādu noteikumu pieņemšanu, kuru mērķis ir nodrošināt zināmas stabilitātes saglabāšanu klubu spēlētāju sastāvā, kas kalpo kā kandidāti komandu sastāvam, kuru šie klubi var izraudzīties starpklubu futbola sacensībām. Zināmas stabilitātes klubu sastāvā un līdz ar to zināmas līgumu turpinātības saglabāšana ir uzskatāma nevis par leģitīmu vispārējo interešu mērķi kā tādu, bet par vienu no iespējamiem līdzekļiem, lai palīdzētu sasniegt leģitīmo vispārējo interešu mērķi, proti, nodrošināt starpklubu futbola sacensību likumību.

b) Par samērīguma principa ievērošanu

103 Kā izriet no šā sprieduma iepriekšējā punkta un kā ģenerāladvokāts norādījis secinājumu 65. punktā, visus pamatlietā aplūkotos RSSP noteikumus, kas precizēti šā sprieduma 74. punktā un atgādināti 87.–90. punktā, pirmšķietami un, neskarot iesniedzējtiesas veicamo pārbaudi, var uzskatīt par tādiem, kas var nodrošināt attiecīgā mērķa sasniegšanu, proti, nodrošināt starpklubu futbola sacensību likumību, katrs savā veidā palīdzot saglabāt zināmu stabilitātes līmeni visu to profesionālo futbola klubu sastāvos, kuri varētu piedalīties šajās sacensībās.

104 Turpretim – neskarot iesniedzējtiesas veicamo pārbaudi – šķiet, ka šie dažādie noteikumi vairākos aspektos pārsniedz un dažos pat krietni pārsniedz šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo, vēl jo vairāk tādēļ, ka tos lielā mērā ir paredzēts vienoti un – dažus no tiem – ilgu laika periodu piemērot spēlētājiem, kuru karjera tāpat ir salīdzinoši īsa, un tādējādi šī situācija var radīt lielu apgrūtinājumu viņu karjeras attīstībai vai pat likt dažiem spēlētājiem priekšlaicīgi beigt karjeru.

105 Pirmkārt, tā tas ir RSSP 17. panta 1. punkta gadījumā, ciktāl tajā ir noteikti dažādi kritēriji, kā aprēķināma zaudējumu atlīdzība, kas spēlētājam jāmaksā, ja "bez pamatota iemesla" tiek vienpusēji lauzts darba līgums – turklāt šis formulējums pašā reglamentā nav precīzi definēts.

106 It īpaši pirmais kritērijs, kas būtībā nozīmē iespēju ņemt vērā "attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesisko regulējumu", negarantē šo tiesību faktisku ievērošanu. Tieši pretēji – *FIFA* publicētajos oficiālajos RSSP komentāros ir precizēts, ka šis kritērijs patiesībā gandrīz nekad nav ticis piemērots praksē, jo *CRL* piemēro galvenokārt šīs apvienības pašas pieņemto regulējumu un – vienīgi papildus tam – Šveices tiesības. Taču šāda attiecīgajā valstī spēkā esošā tiesiskā regulējuma neņemšana vērā un līdz ar to reāla neievērošana acīmredzami pārsniedz to, kas varētu būt nepieciešams nolūkā saglabāt zināmu stabilitātes līmeni klubu sastāvos, lai nodrošinātu starpklubu futbola sacensību likumību. Savukārt otrajā noteikumā skaidri paredzētajā kritērijā, kas saistīts ar "sporta specifiku", ir izmantots vispārīgs jēdziens, tomēr nesniedzot tam precīzu definīciju, kas ļautu saprast, uz kāda pamata un ar kādiem nosacījumiem šo kritēriju var izmantot, lai aprēķinātu zaudējumu atlīdzību, kas jāmaksā spēlētājam, un tādēļ – lai gan šis kritērijs ir raksturots kā "objektīvs kritērijs" – tas patiesībā ir pakļauts diskrecionārai, tātad neparedzamai un grūti kontrolējamai piemērošanai. Kritērija, kam piemīt šādas iezīmes un kas rada šādas sekas, noteikšanu nevar uzskatīt par nepieciešamu, lai nodrošinātu starpklubu futbola sacensību likumību.

107 Arī citi kritēriji, kas skaidri paredzēti minētajā noteikumā, lai gan pirmšķietami ir objektīvāki un kontrolējamāki par iepriekšējiem, vienalga šķiet krietni pārsniedzam to, kas nepieciešams šim nolūkam. No vienas puses, darba samaksa un citas priekšrocības, kas pienākas attiecīgam spēlētājam saskaņā ar darba līgumu, kuru viņš vēlāk noslēdzis ar jauno klubu, ir saistītas ar darba attiecībām, kas ir vēlākas par izbeigtajām darba attiecībām, līdz ar to šie elementi jāuzskata par nesaistītiem ar šīm pēdējām darba attiecībām un to izmaksām (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2010. gada 16. marts, *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, 50. punkts). No otras puses, attiecībā uz visām izmaksām un izdevumiem, kas iepriekšējam klubam bijuši saistībā ar minētā spēlētāja pāreju uz šo klubu un kas amortizēti līguma darbības laikā, jānorāda, ka, neatkarīgi no fakta, ka šis elements galvenokārt attiecas uz iepriekšējām darba līgumattiecībām, tā ņemšana vērā šķiet īpaši pārmērīga, jo tā var ļaut pārlikt uz spēlētāju potenciāli ievērojamas izmaksas, par kurām *a priori* ir vienojušās pilnīgi citas personas savās interesēs, piemēram, klubi, starp kuriem notiek pāreja, vai trešās personas, kas saistībā ar to iesaistījušās. Jāsecina arī, ka šādu zaudējumu atlīdzības kritēriju nolūks, šķiet, drīzāk ir aizsargāt klubu finanšu intereses ar spēlētāju pāreju starp tiem saistītajā ekonomiskajā kontekstā, nevis nodrošināt apgalvoto sporta sacensību

pareizu norisi, un par to turklāt liecina veids, kādā šos kritērijus interpretē un piemēro *CRL* un *TAS*, kā izriet no dažiem šo institūciju lēmumiem, kuri minēti Tiesas rīcībā esošajos lietas materiālos.

108 Otrkārt, tā tas pirmšķietami ir arī saistībā ar RSSP 17. panta 2. punktu, ciktāl tajā ir paredzēts – principā un tātad atbilstoši samērīguma principam neņemot vērā katra atsevišķā gadījuma apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 4. oktobris, *Link Logistik N&N*, C-384/17, EU:C:2018:810, 45. punkts), it īpaši jaunā kluba, kurš pieņem darbā šo spēlētāju, reālo rīcību –, ka minētais klubs ir solidāri atbildīgs par zaudējumu atlīdzību, kas minētajam spēlētājam jāmaksā savam iepriekšējam klubam līguma vienpusējas laušanas bez pamatota iemesla gadījumā, pie tam šāda atlīdzība tiek noteikta atbilstoši kritērijiem, kuriem piemīt šā sprieduma 106. un 107. punktā izceltie trūkumi. Turklāt, lai arī jāatzīst, ka *FIFA* ir apgalvojusi, ka šis noteikums netiek piemērots sistemātiski un it īpaši netiek piemērots, ja spēlētāja, kurš bez pamatota iemesla ir lauzis savu iepriekšējo līgumu, jaunais līgums tiek parakstīts pēc šā iepriekšējā līguma termiņa beigām, tomēr, pat pieņemot, ka šī situācija ir pierādīta, RSSP 17. panta 2. punktā šāda nepiemērošana nav paredzēta un tādēļ nav nodrošināta šajā ziņā nepieciešamā tiesiskā drošība.

109 Treškārt, tā tas ir arī RSSP 17. panta 4. punkta gadījumā, ciktāl tajā paredzēts, ka, papildus solidārai atbildībai par šādas zaudējumu atlīdzības samaksu, tiek uzskatīts, ka šis jaunais klubs – ja nav sniegti pretēji pierādījumi – ir pamudinājis šo spēlētāju lauzt līgumu bez pamatota iemesla un – gadījumā, ja minētā spēlētāja pieņemšana darbā notiek līgumā, kas viņu saistīja ar iepriekšējo klubu, noteiktajā aizlieguma periodā – ka jaunajam klubam tādēļ tiek piemērota sporta sankcija, proti, vispārējs aizliegums reģistrēt jaunos spēlētājus divus pilnus un secīgus reģistrācijas periodus.

110 Faktiski šāda sporta sankcija – kuru institūcijām, kas atbildīgas par tās piemērošanu, nav tiesību pielāgot katrā atsevišķā gadījumā atbilstoši konkrētiem kritērijiem vai apstākļiem –, ņemot vērā tās raksturu un ietekmi, acīmredzami nav samērīga attiecībā pret pārkāpumu, kurā tiek vainots attiecīgais jaunais klubs. Turklāt šis jaunais klubs tiek vainots šajā pārkāpumā, balstoties uz prezumpciju, kuras pamatojums nešķiet pierādīts. Protams, *FIFA* ir apgalvojusi, ka šīs prezumpcijas esamību izskaidro grūtības, ar kādām varētu saskarties spēlētāja iepriekšējais klubs, ja tam būtu jāpierāda, ka šā spēlētāja jaunais klubs viņu ir pamudinājis priekšlaicīgi un bez pamatota iemesla lauzt līgumu ar šo iepriekšējo klubu. Taču jāsecina, ka, lai arī šāds arguments pirmšķietami var pamatot pašu šādas prezumpcijas izmantošanas principu, tas tomēr nepamato šajā lietā aplūkoto prezumpciju, kas tiek piemērota automātiski, proti, neatkarīgi no jebkādiem nosacījumiem, kuri ļautu ņemt vērā – kaut vai ierobežoti – konkrētos lietas apstākļus, piemēram, vismaz lūgumu iepriekšējam klubam sniegt pietiekamas norādes, kas ļautu uzskatīt, ka jaunais klubs ir pamudinājis spēlētāju lauzt līgumu.

111 Turklāt, pat ja tādai apvienībai kā *FIFA* ir ļauts noteikt sankciju piemērošanu tās pieņemto noteikumu pārkāpuma gadījumā, ciktāl šie noteikumi un sankcijas, kas paredzētas, lai nodrošinātu to ievērošanu, ir pamatotas ar leģitīma vispārējo interešu mērķa īstenošanu, šādas sankcijas var būt pieļaujamas tikai ar nosacījumu, ka tās regulē pārskatāmi, objektīvi, nediskriminējoši un samērīgi kritēriji (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 257. punkts), un šī pēdējā prasība it īpaši nozīmē, ka, nosakot sankciju apmēru un ilgumu, tiek ņemti vērā konkrētie lietas apstākļi, kā izriet no šā sprieduma 108. punktā minētās judikatūras. Tāpat ir jābūt iespējai veikt šādu kritēriju efektīvu kontroli.

112 Visbeidzot, ceturtkārt, tā tas ir arī RSSP 3. pielikuma 8.2.7. panta gadījumā, ciktāl tajā, izņemot ārkārtējus gadījumus, iepriekšējai apvienībai vispārēji un automātiski ir aizliegts izsniegt STS, ja starp iepriekšējo klubu un spēlētāju savstarpējas vienošanās neesamības dēļ pastāv līgumisks strīds par darba līguma priekšlaicīgu izbeigšanu. Šāds noteikums, kura piemērošana var liegt attiecīgajam spēlētājam īstenot savu profesionālo darbību, kā arī liegt jaunajam klubam iekļaut šo spēlētāju komandas sastāvā tikai tādēļ vien, ka starp šo spēlētāju un viņa iepriekšējo klubu pastāv domstarpības par līguma laušanu, iespējams, bez pamatota iemesla, acīmredzami pārkāpj samērīguma principu, citastarp tādēļ, ka tā piemērošanā netiek ņemti vērā konkrētie lietas apstākļi, it īpaši faktiskais konteksts, kādā notikusi līguma laušana, attiecīgā spēlētāja un viņa iepriekšējā kluba rīcība, kā arī tā jaunā kluba loma vai lomas neesamība šajā situācijā, kuram galu galā tiek piemērots aizliegums reģistrēt šo spēlētāju un iekļaut komandas sastāvā sacensībās.

113 Tādējādi aplūkoto aizliegumu nevar pamatot ar šķietamo vēlmi nodrošināt sporta sacensību pareizu norisi. Šo secinājumu turklāt neliek apšaubīt *FIFA* arguments, ka gadījumā, ja jaunā nacionālā futbola apvienība, kurai pieder spēlētājs, iesniedz reģistrācijas pieteikumu vai spēlētājs iesniedz pieteikumu, *FIFA* dienesti nekavējoties un automātiski veic šā spēlētāja pagaidu reģistrāciju. Patiesībā attiecīgajā noteikumā nav minēta šāda pagaidu reģistrācija un vēl jo vairāk nav noteikts pienākums to veikt.

3. Secinājumi

114 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz prejudiciālo jautājumu, ciktāl tas attiecas uz LESD 45. panta interpretāciju, jāatbild, ka šis pants jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā privāttiesību apvienības pieņemti noteikumi, kuru mērķis it īpaši ir regulēt, organizēt un kontrolēt futbolu pasaules līmenī un kuri paredz:

– pirmkārt, ka profesionāls spēlētājs, kurš ir darba līguma puse un kuram tiek pārmesta šā līguma nepamatota laušana, un jaunais klubs, kas viņu pieņem darbā pēc šīs līguma laušanas, ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības samaksu iepriekšējam klubam, kurā bija nodarbināts šis spēlētājs, un šī atlīdzība ir jānosaka, balstoties uz kritērijiem, kas ir daļēji neprecīzi vai diskrecionāri, daļēji bez objektīvas saiknes ar attiecīgajām darba attiecībām un daļēji nesamērīgi;

– otrkārt, ka gadījumos, ja profesionālā spēlētāja pieņemšana darbā notiek lauztajā darba līgumā noteiktajā aizlieguma periodā, jaunajam klubam tiek piemērota sporta sankcija – aizliegums reģistrēt jaunos spēlētājus noteiktu laika periodu, izņemot, ja tas pierāda, ka nav pamudinājis minēto spēlētāju lauzt šo darba līgumu, un

– treškārt, ka strīda saistībā ar šo darba līguma laušanu esamība liedz nacionālajai futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt STS, kas nepieciešams spēlētāja reģistrācijai jaunajā klubā, un tādēļ šis spēlētājs nevar piedalīties futbola sacensībās jaunā kluba sastāvā,

ja vien netiek pierādīts, ka šie noteikumi, kā tie ir interpretēti un piemēroti Savienības teritorijā, nepārsniedz attiecīgā mērķa sasniegšanai nepieciešamo, proti, nodrošināt starpklubu futbola sacensību likumību, saglabājot zināmu stabilitātes līmeni profesionālo futbola klubu sastāvos.

C. Par prejudiciālo jautājumu, ciktāl tas attiecas uz LESD 101. panta interpretāciju

1. Par LESD 101. panta 1. punktu

115 LESD 101. panta 1. punktā ir aizliegti visi nolīgumi starp uzņēmumiem, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kuras var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū.

116 Kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, šīs tiesību normas piemērošanai konkrētajā lietā jābūt izpildītiem vairākiem nosacījumiem.

a) Par jēdzieniem "uzņēmumi" un "uzņēmumu apvienības"

117 LESD 101. panta 1. punkts ir piemērojams ne tikai ikvienam tiesību subjektam, kas veic saimniecisko darbību un šādā statusā ir kvalificējams kā "uzņēmums", neatkarīgi no tā juridiskā statusa un finansēšanas veida, citastarp tiesību subjektiem, kuri ir izveidoti apvienību veidā un kuru mērķis atbilstoši to statūtiem ir konkrēta sporta veida organizācija un kontrole, ciktāl šie subjekti veic ar šo sporta veidu saistītu saimniecisko darbību, bet arī tiesību subjektiem, kuri, lai gan paši ne vienmēr ir uzņēmumi, tomēr var tikt kvalificēti kā "uzņēmumu apvienības" (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 76.–78. punkts un tajos minētā judikatūra).

118 Šajā gadījumā, ņemot vērā pamatlietas priekšmetu un iesniedzējtiesas sniegto informāciju, jāatzīst, ka LESD 101. panta 1. punkts ir piemērojams *FIFA* kā apvienībai, kuras biedri ir nacionālās futbola apvienības, kuras pašas var kvalificēt kā "uzņēmumus", ciktāl tās veic saimniecisko darbību, kas saistīta ar futbola starpklubu sacensību rīkošanu un komercializāciju valsts mērogā, kā arī ar tiesību attiecībā uz šīm sacensībām izmantošanu, vai arī kuru pašu biedri vai dalībnieki ir subjekti, kurus var kvalificēt kā uzņēmumus, piemēram, futbola klubi (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 115. punkts, un 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 79. punkts).

b) Par jēdzienu "uzņēmumu apvienību lēmums"

119 LESD 101. panta 1. punkta piemērošana tādiem tiesību subjektiem kā *FIFA* prasa pierādīt, ka pastāv "nolīgums", "saskaņota darbība" vai "uzņēmumu apvienības lēmums", kuri paši var būt dažāda rakstura un izpausties dažādos veidos. It īpaši tāds apvienības lēmums, ar ko pieņem vai īsteno regulējumu, kuram ir tieša ietekme uz to uzņēmumu saimnieciskās darbības veikšanas nosacījumiem, kas tieši vai netieši ir tās dalībnieki, var būt šāds "uzņēmumu apvienības lēmums" minētās normas izpratnē (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 118. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Šajā lietā, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmumā ietvertās informācijas un no šā sprieduma 81. punkta, iesniedzējtiesa ir uzdevusi Tiesai jautājumu par LESD 101. panta 1. punkta interpretāciju tieši saistībā ar šāda veida lēmumiem, proti, tiem *FIFA* lēmumiem, ar kuriem tā pieņēmusi un piemērojusi vai var piemērot virkni noteikumu, kas saistīti ar spēlētāju darba līgumiem un pārejām.

121 Tādējādi uz šādiem uzņēmumu apvienību lēmumiem attiecas LESD 101. panta 1. punkts.

c) Par jēdzienu "tirdzniecības iespaidošana starp dalībvalstīm"

122 Ja pastāv šādi uzņēmumu apvienību lēmumi, LESD 101. panta 1. punkta piemērošanai ir nepieciešams ar pietiekamu iespējamības pakāpi pierādīt, ka tie var būtiski "iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm", tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli ietekmējot tirdzniecības plūsmas, draudot radīt šķēršļus iekšējā tirgus īstenošanai vai darbībai, un šo nosacījumu var uzskatīt par izpildītu tādas rīcības gadījumā, kura aptver visu dalībvalsts teritoriju (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

123 Šajā lietā šis nosacījums ir acīmredzami izpildīts, ņemot vērā – kā precizēts RSSP 1. panta 1. punktā –, ka ar šo reglamentu ieviestajiem noteikumiem ir "universāls" ģeogrāfiskais tvērums.

d) Par tādas rīcības jēdzienu, kuras "mērķis" vai "sekas" ir konkurences apdraudējums

124 Lai konkrētā gadījumā varētu uzskatīt, ka uz nolīgumu, uzņēmumu apvienības lēmumu vai saskaņotu darbību ir attiecināms LESD 101. panta 1. punktā paredzētais aizliegums, atbilstīgi šīs tiesību normas formulējumam ir jāpierāda vai nu tas, ka šīs rīcības mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, vai arī, ka šai rīcībai ir šādas sekas (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 158. punkts un tajā minētā judikatūra).

125 Šajā nolūkā vispirms jāizvērtē attiecīgās rīcības mērķis. Gadījumā, ja šādas pārbaudes beigās tiek konstatēts, ka šai rīcībai ir pretkonkurences mērķis, tās ietekme uz konkurenci nav jāizvērtē. Tātad tikai tad, ja minēto rīcību nevar uzskatīt par tādu, kurai ir šāds pretkonkurences mērķis, pēc tam ir jāizvērtē šī ietekme (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 159. punkts un tajā minētā judikatūra).

126 Kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, pretkonkurences "mērķa" jēdziens – lai gan tam nav izņēmuma rakstura attiecībā pret pretkonkurences "seku" jēdzienu –tomēr ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 161. punkts un tajā minētā judikatūra).

127 Tādējādi šis jēdziens ir jāsaprot kā tāds, kurš attiecas tikai uz noteiktiem uzņēmumu savstarpējās koordinēšanas veidiem, kam ir pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe, lai varētu atzīt, ka nav jāizvērtē to ietekme. Proti, noteiktus uzņēmumu savstarpējās koordinēšanas veidus to rakstura dēļ vien var uzskatīt par nelabvēlīgiem normālai konkurences darbībai (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 162. punkts un tajā minētā judikatūra).

128 Tas citastarp attiecas uz noteiktu veidu horizontāliem nolīgumiem, kas nav karteļi, piemēram, nolīgumiem, kuru dēļ no tirgus tiek izslēgti konkurējoši uzņēmumi, vai arī noteiktu veidu uzņēmumu apvienību lēmumiem (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 164. punkts un tajā minētā judikatūra).

129 Kā izriet no LESD 101. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkta, kuri attiecas it īpaši uz "iepirkuma vai pārdošanas" cenām un "tirgus vai piegādes avot[u]" sadali, šādi karteļi, horizontāli nolīgumi vai uzņēmumu apvienību lēmumi var attiekties ne vien uz šo uzņēmumu komercializētajiem produktiem un pakalpojumiem, proti, uz piedāvājumu, bet arī uz jebkāda veida resursiem, kuri šiem uzņēmumiem nepieciešami, lai pārdotu šos produktus vai pakalpojumus, proti, uz

pieprasījumu. Minēto uzņēmumu koluzīvo rīcību tādējādi var veidot, piemēram, piegādātāju sadale, kolektīvās ietekmes tirgū izmantošana, lai noteiktu cenas, par kādām tie iegādāsies resursus, vai arī – kā jau norādījusi Tiesa – konkurences galvenā elementa – kas dažās nozarēs vai tirgos var būt augsta līmeņa darbinieku, kādi futbola nozarē ir pieredzējuši futbolisti, pieņemšana darbā – ierobežošana vai kontrolēšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 107., 109. un 110. punkts).

130 Konkrētā gadījumā nosakot, vai nolīgumam, uzņēmumu apvienības lēmumam vai saskaņotai darbībai to rakstura dēļ vien ir pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe, lai varētu uzskatīt, ka to mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, jāizvērtē, pirmkārt, attiecīgā nolīguma, lēmuma vai darbības saturs, otrkārt, to ekonomiskais un juridiskais konteksts un, treškārt, mērķi, kurus ar tiem ir iecerēts sasniegt (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 165. punkts un tajā minētā judikatūra).

131 Šajā ziņā vispirms, runājot par konkrētās rīcības ekonomisko un juridisko kontekstu, jāņem vērā attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie apstākļi, kas raksturo aplūkotās(-o) nozares(-u) vai tirgu struktūru un darbību. Savukārt nekādā ziņā nav jāpārbauda un vēl jo vairāk jāpierāda šīs rīcības ietekme uz konkurenci neatkarīgi no tā, vai tā ir reāla vai iespējama un negatīva vai pozitīva (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 166. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2024. gada 27. jūnijs, Komisija/*Servier* u.c., C-176/19 P, EU:C:2024:549, 288. un 453. punkts).

132 Turpinājumā, runājot par attiecīgās rīcības mērķiem, ir jānosaka objektīvie mērķi, ko ar šo rīcību ir iecerēts sasniegt attiecībā uz konkurenci. Savukārt apstāklim, ka iesaistītie uzņēmumi ir rīkojušies bez subjektīva nodoma nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, un tam, ka tiem ir bijuši noteikti leģitīmi mērķi, nav izšķirošas nozīmes LESD 101. panta 1. punkta piemērošanā (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 167. punkts un tajā minētā judikatūra).

133 Visbeidzot – visu šā sprieduma trīs iepriekšējos punktos minēto apstākļu izvērtējumā katrā ziņā ir jāatspoguļo konkrētie iemesli, kuru dēļ attiecīgajai rīcībai ir pietiekama kaitējuma konkurencei pakāpe, kas pamato secinājumu, ka tās mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 168. punkts un tajā minētā judikatūra).

134 Šajā gadījumā, pirmām kārtām, runājot par pamatlietā aplūkoto RSSP noteikumu saturu, no šā sprieduma 87.–90. punkta izriet, ka šie dažādie noteikumi, kuri ir nedalāms veselums un kurus tādēļ jāizvērtē kā tādus, vispirms paredz, ka ikvienam futbola spēlētājam, tātad tostarp ikvienam Savienībā nodarbinātam futbola spēlētājam, kurš laužot darba līgumu ar iepriekšējo klubu, jebkurā šā līguma darbības brīdī ir pienākums – ja *FIFA* vēlāk nolemj, ka šī līguma laušana notikusi bez pamatota iemesla, – samaksāt iepriekšējam klubam zaudējumu atlīdzību, kuras apmērs – ja šajā ziņā nav līguma noteikumu – tiek aprēķināts, ņemot vērā virkni kritēriju.

135 Šajā ziņā jāatgādina, ka pirmais no šiem kritērijiem, kas saistīts ar "attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesisko regulējumu", praksē līdz mūsdienām ir palicis gandrīz tikai uz papīra, kā norādīts šā sprieduma 106. punktā, un ka otrais no šiem kritērijiem, kurš saistīts ar "sporta specifiku", ir formulēts – kā uzsvērts arī šā sprieduma 106. punktā – ārkārtīgi vispārīgi un neprecīzi, vedinot uz diskrecionāru, tātad neparedzamu un grūti kontrolējamu piemērošanu. Savukārt sākotnēji šķiet, ka pārējie kritēriji ļauj noteikt ārkārtīgi lielu un atturošu zaudējumu atlīdzības apmēru, kā minēts

šā sprieduma 107. punktā. Turpretim 1978. gada 24. februāra Likuma par algota sportista darba līgumu (1978. gada 9. marta *Moniteur belge*, 2606. lpp.) 4. pantā, ko BZ min rakstveida apsvērumos, šķiet, ir paredzēts – ar nosacījumu, ka to pārbauda iesniedzējtiesa –, ka salīdzināmā situācijā, uz kuru attiecas Beļģijas tiesības, atlīdzības apmērs atbilst vienīgi darba algai, kas palikusi neizmaksāta līdz lauztā darba līguma termiņa beigām, un līdz ar to netiek iesaistīti elementi, kuriem nav sakara ar darba attiecībām, kas izriet no šā līguma, un kuri atbilst tajā pašā punktā minētajiem.

136 Turpinājumā – jebkuram spēlētājam, saistībā ar kuru viņa iepriekšējais klubs vēršas *CRL*, lai panāktu, ka viņam piespriež maksāt aplūkoto zaudējumu atlīdzību, balstoties uz apgalvojumu, ka darba līguma, kas tos saistīja, laušana ir notikusi bez pamatota iemesla, automātiski – tikai šā iemesla dēļ un ar atrunu par ārkārtas apstākļiem, kurus ekskluzīvi izvērtē *FIFA*, – tiek atņemta iespēja saņemt STS, kas – pārejas gadījumā uz jaunu klubu, kurš iedibināts citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas viņa iepriekšējais klubs, – ir priekšnosacījums viņa reģistrācijai šajā jaunajā klubā un nacionālajā futbola apvienībā, kuras dalībnieks ir šis klubs. Tādējādi šādā situācijā šim spēlētājam tiek atņemta jebkāda iespēja piedalīties organizētajā futbolā, kā izriet no RSSP 5. panta 1. punkta un 9. panta 1. punkta.

137 Visbeidzot – ikvienam jaunam klubam, kurš pieņemtu darbā šādu spēlētāju, šā fakta dēļ vien būtu, pirmkārt, pienākums solidāri samaksāt zaudējumu atlīdzību, kura ir piespriesta vai varētu tikt piespriesta šim spēlētājam, otrkārt, ja netiktu sniegts pierādījums par pretējo, tiktu uzskatīts, ka šis klubs ir pamudinājis minēto spēlētāju lauzt darba līgumu ar iepriekšējo klubu, un, treškārt, gadījumā, ja šā līguma laušana ir notikusi tā aizlieguma periodā, šim klubam – šīs prezumpcijas piemērošanas dēļ un bez iespējas ņemt vērā katras lietas konkrētos apstākļus – tiktu noteikts vispārīgs aizliegums reģistrēt jaunus spēlētājus valsts vai starptautiskā līmenī uz diviem pilniem un secīgiem reģistrācijas periodiem.

138 Kā ģenerāladvokāts būtībā norādījis secinājumu 52.–55. punktā, pamatlietā aplūkoto RSSP noteikumu kopīga interpretācija liecina, no vienas puses, ka tie var vispārīgi un drastiski no materiālā viedokļa ierobežot konkurenci, kas – ja šādu noteikumu nebūtu – varētu ikvienu kādā dalībvalstī iedibinātu profesionālu futbola klubu nostādīt pret ikvienu citās dalībvalstīs iedibinātu profesionālu futbola klubu saistībā ar to spēlētāju piesaistīšanu, kurus jau pieņēmis darbā kāds noteikts klubs, ņemot vērā, ka no skaitliskā viedokļa šie spēlētāji veido lielāko daļu apmācīto vai apmācībā esošo spēlētāju skaita, kurus kādā noteiktā brīdī varētu šādi piesaistīt citās dalībvalstīs, pat ja ik brīdi eksistē arī zināms skaits tādu spēlētāju, kuri tāda vai cita iemesla dēļ vairs nav saistīti ar līgumu. Kā norādīts šā sprieduma 81. un 129. punktā, iespēja piesaistīt šādus spēlētājus ir būtisks konkurences faktors starpklubu profesionālā futbola nozarē.

139 Ja vien nav saņemta iepriekšējā kluba piekrišana pārejas līgumā, šāda spēlētāja pieņemšana darbā vien rada jaunajam klubam risku, ka tas būs solidāri atbildīgs par potenciāli ļoti ievērojamas zaudējumu atlīdzības samaksu. Turklāt šīs atlīdzības apmērs jaunajam klubam ir visnotaļ neparedzams, ņemot vērā kritērijus, atbilstoši kuriem tā tiek aprēķināta. Pie tam, kamēr pastāv strīds starp attiecīgo spēlētāju un viņa iepriekšējo klubu par darba līguma, kas tos saistīja, priekšlaicīgu izbeigšanu un tātad kamēr nav izsniegts STS saistībā ar šīm darba attiecībām, šo spēlētāju nav iespējams reģistrēt jaunajā klubā un viņš nevar tā sastāvā piedalīties nevienās sacensībās, kuras ietilpst *FIFA*, nacionālo futbola apvienību, kas ir tās biedri, vai kontinentālo konfederāciju, kuras tā atzīst, piemēram, *UEFA*, kompetencē. Visbeidzot jaunajam klubam šiem dažādajiem elementiem pievienojas arī risks, ka tam tiks piemērota sporta sankcija gadījumā, ja spēlētāja piesaistīšana notiek līgumā ar iepriekšējo klubu noteiktajā aizlieguma periodā un jaunajam klubam neizdodas atspēkot prezumpciju par pamudinājumu uz līguma laušanu, kas

tam tiek piemērota šīs spēlētāja piesaistīšanas dēļ. Kā norādīts iepriekš, šī sporta sankcija nozīmē, ka šim jaunajam klubam tiek automātiski aizliegts reģistrēt jaunus spēlētājus divus pilnus un secīgus reģistrācijas periodus. Minētā sporta sankcija tam praktiski liedz iekļaut sastāvā sacensību laikā jebkuru jaunu spēlētāju, kuru tas varētu vēlēties piesaistīt, un šāda situācija atņem jebkādu reālu praktisku interesi spēlētāju piesaistīšanai.

140 No otras puses, šī vispārīgā un drastiskā pārrobežu konkurences starp klubiem, tiem vienpusēji piesaistot spēlētājus, kuri jau ir darba attiecībās, ierobežošana, tātad klubu pieejas ierobežošana galvenajiem "resursiem", proti, spēlētājiem, no ģeogrāfiskā viedokļa aptver visu Savienības teritoriju un laika ziņā tai ir pastāvīgs raksturs, jo – kā izriet arī no RSSP 13. panta – tā aptver visu katra tā darba līguma spēkā esamības laiku, ko spēlētājs var secīgi noslēgt ar vienu klubu un pēc tam – pārejas uz citu klubu līguma gadījumā – ar šo pēdējo klubu.

141 Ņemot vērā visas šīs iezīmes, minētais ierobežojums tātad praksē nodrošina katram klubam pārliecību vai gandrīz pārliecību, ka tas saglabās savus spēlētājus, kamēr nebūs beidzies ar tiem noslēgtais līgums vai secīgie līgumi vai – pirms šo līgumu termiņa beigām – kamēr klubs nenolemj šķirties no šiem spēlētājiem, pārtraucot līgumu ar spēlētāja piekrišanu vai noslēdzot līgumu par spēlētāja pāreju uz citu klubu un paredzot, ka šis pēdējais klubs maksā pārejas atlīdzību.

142 Otrām kārtām, attiecībā uz ekonomisko un juridisko kontekstu, kādā iekļaujas pamatlietā aplūkotie RSSP noteikumi, vispirms jāatgādina, ka, ņemot vērā "preču", kas no ekonomiskā viedokļa ir sporta sacensības, īpašo raksturu, apvienības, kuras ir atbildīgas par kādu sporta disciplīnu, parasti var pieņemt, īstenot un likt ievērot noteikumus, kuri citastarp attiecas uz sacensību rīkošanu šajā disciplīnā, to pareizu norisi un sportistu dalību tajās (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 142. punkts, kā arī 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 103. punkts un tajā minētā judikatūra).

143 Konkrētāk runājot par futbolu un ar šo sporta veidu saistīto saimniecisko darbību, tāda apvienība kā *FIFA* uz starptautisku sacensību rīkošanu un norisi var leģitīmi attiecināt kopējus noteikumus, kas paredzēti tam, lai garantētu šo sacensību vienveidību un saskaņotību kopējā ikgadējā vai iksezonas spēļu grafikā, kā arī, plašāk raugoties, lai pienācīgi un efektīvi sekmētu tādu sacensību norisi, kuru pamatā ir vienādas iespējas un sniegums. Šāda apvienība ar šādu kopēju noteikumu palīdzību var leģitīmi regulēt it īpaši nosacījumus, ar kādiem profesionālie futbola klubi var veidot komandas, kas piedalās šādās sacensībās, kā arī nosacījumus, ar kādiem paši spēlētāji var tajās piedalīties. Galu galā ir leģitīmi nodrošināt šo kopējo noteikumu reālu ievērošanu, izmantojot noteikumus, kas ļauj piemērot sankcijas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 144.–146. punkts, kā arī 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 104. punkts).

144 Šajā ziņā, tā kā ikgadējo vai iksezonas starpklubu profesionālā futbola sacensību norises pamatā Savienībā ir tas, ka komandas spēlē savā starpā un pakāpeniski izslēdz cita citu no tālākas dalības, un tā kā šīs norises pamatā galvenokārt ir sportiskais sniegums, kuru var garantēt tikai tad, ja visas šīs komandas spēlē vienādos normatīvajos un tehniskajos apstākļos, kas nodrošina noteiktas vienlīdzīgas iespējas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 143. punkts, kā arī 2023. gada 21. decembris, *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, EU:C:2023:1010, 105. punkts), tāda apvienība kā *FIFA*

var leģitīmi mēģināt zināmā līmenī nodrošināt spēlētāju sastāva stabilitāti, kas kalpo kā rezerve šo klubu kādā noteiktā sezonā veidotajām komandām, piemēram, aizliedzot – kā tas darīts RSSP 16. pantā – darba līgumu vienpusēju izbeigšanu noteiktas sezonas vai pat gada laikā.

145 Turpretim futbola specifika un tirgus, kuru no ekonomiskā viedokļa veido profesionālā futbola starpklubu sacensību rīkošana un komercializācija, darbības reālie apstākļi nevar likt atzīt, ka visā Savienības teritorijā būtu vispārēji, drastiski un pastāvīgi ierobežota vai pat kavēta jebkāda iespēja klubiem īstenot pārrobežu konkurenci, vienpusēji piesaistot spēlētājus, kuri jau ir nodarbināti citā dalībvalstī iedibinātā klubā, vai spēlētājus, par kuriem tiek apgalvots, ka viņu darba līgums ar šādu klubu ir ticis lauzts bez pamatota iemesla. Agresīvas piesaistīšanas prakses novēršanas aizsegā šie noteikumi patiesībā atbilst nepārvilināšanas starp klubiem līgumiem, kuri būtībā galu galā mākslīgi norobežo valstu un vietējos tirgus par labu visam klubu kopumam. Šajā ziņā jāuzsver, ka ar līgumtiesību klasiskajiem mehānismiem, piemēram, kluba tiesībām saņemt zaudējumu atlīdzību, ja kāds no tā spēlētājiem lauž līgumu, iespējams, pēc cita kluba pamudinājuma, pārkāpjot šā līguma noteikumus, pietiek, lai nodrošinātu, no vienas puses, šā spēlētāja stabilu klātbūtni pirmajā minētajā klubā atbilstoši šiem noteikumiem, un, no otras puses, tirgus noteikumu normālu darbību starp klubiem, kas tiem ļauj pēc līguma normālā termiņa beigām vai arī agrāk, ja starp klubiem tiek noslēgts finanšu līgums, piesaistīt minēto spēlētāju.

146 Galu galā šādi noteikumi, pat ja tie ir ierosināti ar mērķi novērst spēlētāju pārvilināšanas praksi, ko īsteno klubi, kuriem ir lielāki finanšu līdzekļi, ir pielīdzināmi vispārējam, absolūtam un pastāvīgam aizliegumam vienpusēji piesaistīt jau nodarbinātus spēlētājus, kas ar uzņēmumu apvienības lēmumu ir noteikts visiem uzņēmumiem, kuri ir profesionāli futbola klubi, un ir saistošs visiem darba ņēmējiem, kuri ir šie spēlētāji. Tādējādi tie sastindzina šo resursu sadali starp klubiem, izņemot pārejas līgumu gadījumā. Tādēļ tie ir acīmredzams tādas konkurences ierobežojums, kādu minētie klubi būtu varējuši īstenot, ja nebūtu šādu noteikumu, kas izraisa tirgus noslēgšanu par labu šo klubu kopumam.

147 Visbeidzot, trešām kārtām, runājot par objektīvo mērķi, kāds pamatlietā aplūkotajiem noteikumiem ir attiecībā uz konkurenci, no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka – neatkarīgi no subjektīvā nolūka vai leģitīmajiem mērķiem, kas, iespējams, ir mudinājuši subjektu, kurš tos pieņēmis, vai kam šis subjekts ir sekojis – šie noteikumi ir jāuzskata par tādiem, kuru nolūks ir – izņemot gadījumos, kad spēlētāju darba līgums ir lauzts ar pamatotu iemeslu vai izbeigts, savstarpēji vienojoties ar iepriekšējo klubu – padarīt profesionāliem futbola klubiem ārkārtīgi grūtu – ņemot vērā juridiska, finansiāla un sportiska rakstura riskus – savstarpējo konkurenci, lai piekļūtu būtiskajiem resursiem, kas ir jau nolīgtie spēlētāji, vienpusēji piesaistot citā klubā nodarbinātu spēlētāju vai spēlētāju, par kuru tiek apgalvots, ka viņa līgums ir ticis lauzts vienpusēji bez pamatota iemesla, jo šāda piesaistīšana var notikt vienīgi ar pārejas līguma starpniecību starp iepriekšējo un jauno klubu.

148 Tādējādi pamatlietā aplūkoto noteikumu satura, ekonomiskā un juridiskā konteksta, kādā tie iekļaujas, un objektīvo mērķu, kādus ar tiem paredzēts sasniegt, vērtējums liecina, ka šiem noteikumiem to rakstura dēļ vien piemīt augsta kaitējuma pakāpe attiecībā pret konkurenci, kādu būtu varējuši īstenot profesionālie futbola klubi, vienpusēji piesaistot citā klubā jau nodarbinātus spēlētājus vai spēlētājus, par kuriem tiek apgalvots, ka viņu līgums ir ticis lauzts bez pamatota iemesla, proti, cenšoties piekļūt to panākumiem būtiskiem resursiem, kas ir šie augsta līmeņa spēlētāji. Šādos apstākļos jāuzskata, ka šo noteikumu mērķis ir ierobežot, pat nepieļaut, minēto konkurenci, turklāt visā Savienības teritorijā. Tādēļ nav nepieciešams izvērtēt to ietekmi.

e) Par iespēju uzskatīt, ka uz dažām specifiskām rīcībām neattiecas LESD 101. panta 1. punkts

149 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka ne visi nolīgumi starp uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienības lēmumi, kas ierobežo šā nolīguma pušu rīcības brīvību vai kas paredz šā lēmuma ievērošanu, ir pakļauti LESD 101. panta 1. punktā paredzētajam aizliegumam. Izvērtējot ekonomisko un juridisko kontekstu, kādā iekļaujas daži no šiem nolīgumiem un lēmumiem, var tikt konstatēts, pirmkārt, ka tie ir pamatoti ar viena vai vairāku leģitīmu vispārējo interešu mērķu sasniegšanu, kuriem pašiem par sevi nav pretkonkurences rakstura, otrkārt, ka konkrētie līdzekļi, kas tiek izmantoti, lai sasniegtu šos mērķus, ir patiešām nepieciešami šim nolūkam, un, treškārt, ka, pat ja izrādītos, ka šo līdzekļu tipiskas sekas ir vismaz iespējama konkurences ierobežošana vai izkropļošana, šī tipiskā ietekme nepārsniedz to, kas nepieciešams, it īpaši izslēdzot jebkādu konkurenci (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 183. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2024. gada 25. janvāris, *Em akaunt BG*, C-438/22, EU:C:2024:71, 30. punkts).

150 Tomēr šo judikatūru nevar piemērot tādas rīcības gadījumā, kurai, lai arī tai nav vienīgi tipiskas "sekas" kaut vai tikai iespējami ierobežot konkurenci, sašaurinot noteiktu uzņēmumu brīvību darboties, attiecībā uz šo konkurenci ir tāda kaitējuma pakāpe, kas pamato secinājumu, ka pašas šīs rīcības "mērķis" ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 186. punkts, un 2024. gada 25. janvāris, *Em akaunt BG*, C-438/22, EU:C:2024:71, 32. punkts). Šīs rīcības kaitējuma pakāpe attiecībā uz konkurenci un līdz ar to tiešais vai netiešais kaitējums, ko tā var radīt starplietotājiem vai starppatērētājiem un gala lietotājiem vai patērētājiem dažādās nozarēs vai tirgos, ir pārlieku nozīmīgi, lai tos varētu uzskatīt par pamatotiem un samērīgiem.

151 Tādas rīcības gadījumā, kuras mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci, iespēja izmantot izņēmumu no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizlieguma pastāv tikai tad, ja ir piemērojams LESD 101. panta 3. punkts un ja ir ievēroti visi šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi (spriedumi, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 187. punkts, un 2024. gada 25. janvāris, *Em akaunt BG*, C-438/22, EU:C:2024:71, 33. punkts).

152 Šajā lietā, ņemot vērā šā sprieduma 134.–148. punktā minētos apsvērumus, jāatzīst, ka šā sprieduma 149. punktā atgādinātā judikatūra nav piemērojama tādiem noteikumiem kā pamatlietā aplūkotie.

2. Par LESD 101. panta 3. punktu

153 No LESD 101. panta 3. punkta formulējuma paša izriet, ka jebkuram nolīgumam, uzņēmumu apvienības lēmumam vai saskaņotai darbībai, kas ir pretrunā LESD 101. panta 1. punktam vai nu pretkonkurences mērķa, vai pretkonkurences seku dēļ, var piemērot atbrīvojumu, ja ir izpildīti visi šim nolūkam paredzētie nosacījumi, un ir jānorāda, ka šie nosacījumi ir stingrāki nekā šā sprieduma 149. punktā minētie (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 189. punkts un tajā minētā judikatūra).

154 Saskaņā ar LESD 101. panta 3. punktu šā atbrīvojuma piemērošana konkrētā gadījumā ir pakļauta četriem kumulatīviem nosacījumiem. Pirmkārt, ar pietiekamu iespējamības pakāpi jābūt pierādītam, ka aplūkotais nolīgums, uzņēmumu apvienības lēmums vai saskaņotā darbība ļauj panākt efektivitātes pieaugumu, jo tie vai nu palīdz uzlabot attiecīgo preču vai pakalpojumu ražošanu vai izplatīšanu, vai veicina tehnisku vai ekonomisku attīstību. Otrkārt, tādā pašā mērā

jābūt pierādītam, ka pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem, kas izriet no šī efektivitātes pieauguma, saņem lietotāji. Treškārt, aplūkotais nolīgums, lēmums vai darbība nedrīkst radīt uzņēmumiem, kas tajos piedalās, ierobežojumus, kuri nav nepieciešami šāda efektivitātes pieauguma panākšanai. Ceturtkārt, šis nolīgums, lēmums vai darbība nedrīkst dot uzņēmumiem, kas tajos piedalās, iespēju likvidēt jebkādu faktisku konkurenci attiecībā uz konkrēto preču vai pakalpojumu būtisku daļu (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 190. punkts un tajā minētā judikatūra).

155 Pietiek ar viena no četriem kumulatīvajiem nosacījumiem neizpildi, lai izslēgtu, ka aplūkotajai rīcībai var piemērot LESD 101. panta 3. punktā paredzēto atbrīvojumu (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 208. punkts).

156 Savukārt trešais nosacījums, kas attiecas uz aplūkotās rīcības neaizstājamo vai nepieciešamo raksturu, prasa novērtēt un salīdzināt šīs rīcības un faktiski iespējamo alternatīvo pasākumu attiecīgo ietekmi, lai noteiktu, vai no minētās rīcības gaidāmo efektivitātes pieaugumu var panākt ar pasākumiem, kuri mazāk ierobežotu konkurenci. Turpretī tas attiecīgā situācijā neliek veikt izvēli starp šo rīcību un šiem alternatīvajiem pasākumiem gadījumā, ja nav secināms, ka alternatīvie pasākumi konkurenci ierobežotu mazāk (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 197. punkts).

157 Lai noteiktu, vai šajā gadījumā ir ievērots trešais nosacījums, iesniedzējtiesai vispirms būs jāņem vērā, ka pamatlietā aplūkotos RSSP noteikumus, kā norādīts šā sprieduma 105.–112. punktā, raksturo tādu elementu kombinācija, no kuriem ievērojamam skaitam ir diskrecionārs un/vai nesamērīgs raksturs. Turklāt tai būs jāņem vērā šā sprieduma 138.–140., 145. un 146. punktā norādītais apstāklis, ka šie noteikumi paredz vispārēju, drastisku un pastāvīgu tās pārrobežu konkurences ierobežojumu, kādu būtu varējuši īstenot profesionālie futbola klubi, vienpusēji piesaistot augsta līmeņa spēlētājus. Patiesībā katrs no šiem abiem apstākļiem atsevišķi pirmšķietami neļauj uzskatīt minētos noteikumus par neaizstājamiem vai nepieciešamiem, lai ļautu sasniegt efektivitātes pieaugumu, pieņemot, ka šāda pieauguma esamība ir pierādīta.

3. Secinājumi

158 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz prejudiciālo jautājumu, ciktāl tas attiecas uz LESD 101. panta interpretāciju, jāatbild, ka šis pants jāinterpretē tādējādi, ka privāttiesību apvienības pieņemti noteikumi, kuru mērķis it īpaši ir regulēt, organizēt un kontrolēt futbolu pasaules līmenī un kuri paredz:

– pirmkārt, ka profesionāls spēlētājs, kurš ir darba līguma puse un kuram tiek pārmesta šā līguma laušana bez pamatota iemesla, un jaunais klubs, kas viņu pieņem darbā pēc šīs līguma laušanas, ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības samaksu iepriekšējam klubam, kurā bija nodarbināts šis spēlētājs, un šī atlīdzība jānosaka, balstoties uz kritērijiem, kuri ir daļēji neprecīzi vai diskrecionāri, daļēji bez objektīvas saiknes ar attiecīgajām darba attiecībām un daļēji nesamērīgi;

– otrkārt, ka gadījumos, ja profesionālā spēlētāja pieņemšana darbā notiek lauztajā darba līgumā noteiktajā aizlieguma periodā, jaunajam klubam tiek piemērota sporta sankcija – aizliegums reģistrēt jaunus spēlētājus noteiktu laika periodu, izņemot, ja tas pierāda, ka nav pamudinājis minēto spēlētāju lauzt šo darba līgumu, un

– treškārt, ka strīda saistībā ar šo darba līguma laušanu esamība liedz nacionālajai futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt STS, kas nepieciešams spēlētāja reģistrācijai jaunajā klubā, un tādēļ šis spēlētājs nevar piedalīties futbola sacensībās jaunā kluba sastāvā,

ir uzskatāmi par uzņēmumu apvienības lēmumu, ko aizliedz šā panta 1. punkts un uz ko nevar tikt attiecināts atbrīvojums saskaņā ar minētā panta 3. punktu, ja vien ar pārliecinošiem argumentiem un pierādījumiem netiek pierādīts, ka ir izpildīti visi šajā ziņā paredzētie nosacījumi.

Par tiesāšanās izdevumiem

159 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) LESD 45. pants jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā privāttiesību apvienības pieņemti noteikumi, kuru mērķis it īpaši ir regulēt, organizēt un kontrolēt futbolu pasaules līmenī un kuri paredz:

– pirmkārt, ka profesionāls spēlētājs, kurš ir darba līguma puse un kuram tiek pārmesta šā līguma laušana bez pamatota iemesla, un jaunais klubs, kas viņu pieņem darbā pēc šīs līguma laušanas, ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības samaksu iepriekšējam klubam, kurā bija nodarbināts šis spēlētājs, un šī atlīdzība jānosaka, balstoties uz kritērijiem, kuri ir daļēji neprecīzi vai diskrecionāri, daļēji bez objektīvas saiknes ar attiecīgajām darba attiecībām un daļēji nesamērīgi;

– otrkārt, ka gadījumos, ja profesionālā spēlētāja pieņemšana darbā notiek lauztajā darba līgumā noteiktajā aizlieguma periodā, jaunajam klubam tiek piemērota sporta sankcija – aizliegums reģistrēt jaunus spēlētājus noteiktu laika periodu, izņemot, ja tas pierāda, ka nav pamudinājis minēto spēlētāju lauzt šo darba līgumu, un,

– treškārt, ka strīda saistībā ar šo darba līguma laušanu esamība liedz nacionālā futbola apvienībai, kuras biedrs ir iepriekšējais klubs, izsniegt starptautiskās pārejas (transfēra) sertifikātu, kas nepieciešams spēlētāja reģistrācijai jaunajā klubā, un tādēļ šis spēlētājs nevar piedalīties futbola sacensībās jaunā kluba sastāvā,

ja vien netiek pierādīts, ka šie noteikumi, kā tie ir interpretēti un piemēroti Savienības teritorijā, nepārsniedz attiecīgā mērķa sasniegšanai nepieciešamo, proti, nodrošināt starpklubu futbola sacensību likumību, saglabājot zināmu stabilitātes līmeni profesionālo futbola klubu sastāvos.

2) LESD 101. pants jāinterpretē tādējādi, ka šādi noteikumi ir uzskatāmi par uzņēmumu apvienības lēmumu, ko aizliedz šā panta 1. punkts un uz ko nevar tikt attiecināts atbrīvojums saskaņā ar minētā panta 3. punktu, ja vien ar pārliecinošiem argumentiem un pierādījumiem netiek pierādīts, ka ir izpildīti visi šajā ziņā paredzētie nosacījumi.

[Paraksti]